

VÄSTANFJÄRD BULLETIN

VÄSTANFJÄRDS FÖRSTA BYATIDNING. INFORMATION TILL BOARE OCH BESÖKARE SOMMAREN 2012 VÄSTANFJÄRDIN ENSIMMÄINEN KYLÄLEHTI. TIETOJA ASUKKAILLE JA VIERAILLE KESÄLLÄ 2012

Tre år senare

Det har nu gått tre år sedan Kommunen Västanfjärd upphörde och man grundade Kimitoöns kommun. Tyvärr kan man konstatera att det samgångsavtal som då uppgjordes inte var mycket värt. Men vi västanfjärdsbor ger inte upp så enkelt. Enligt en enkät i öns tre kommuner som sammanslagits till en så var västanfjärds invånare nöjdast trots allt! Jag tror det ligger i det västanfjärdska lynnet.

Vi lever i spänande tider då det gäller Västanfjärds byråd. Vi har blivit beviljade medel av NTM-centralen för projektet För Västanfjärd i Tiden, där den egna finansieringen delvis kommer från Svenska Kulturfonden. Projektets målsättning är att aktivera invånare, bevara kommundelens intressen samt uppgöra en byaplan. Arbetet inleds med att inventera existerande aktiviteter och koordinera dem. **Därför uppmanar jag nu alla föreningar och invånare, både fritids och fast boende att aktivera Er! Nu kan ni påverka!**

Vi har anställt en otroligt aktiv projektkoordinator vid namn **Aaro Söderlund** (aaro@soderlund.fi). Hän är bland annat arkitekt och han ska arbeta med projektet på halvtid under 2012-14. Kontakta honom gärna ifall ni har något på hjärtat. Han presenteras närmare på sidan 2 i denna tidning.

Projektet har en total budget på 72000 euro. Därtill har vi varit aktiva och sökt medel från höger och vänster för olika ändamål. Projektet innehåller även mycket talkarbete. Bland annat skall vi göra en Kulturstig som sträcker sig från Kalkholmen via S:t Jacobs Torp förbi

Västanfjärds första folkskola och träkyrkan från 1700-talet och vidare till gråstenskyrkan som fyller 100 år detta år. En naturstig blir också aktuell att röja och göra informationsskyltar till. Kom med på talko, det är jättekul när man kommer sig för!

Vi kommer inom byaplanen att behandla följande teman:

Boende och service, Kultur och historia, Idrott och aktiviteter, Natur och miljö, Infrastruktur och dess tillgänglighet.

Tack vare ett bidrag på 1200 euro från kommunen kan vi också att sätta upp skyltar som välkomnar folk till Västanfjärd. Västanfjärdsboken är under arbete, så den som har något intressant bidrag kan kontakta **Sanna Peitso-Sesay** (sannapeitso@gmail.com) eller **Runa Heino** (runa.heino@dnainternet.net). Sanna ansvarar även för denna tidning.

Årsmötet beslöt att alla skall kunna vara medlemmar i byrådet och debiterar därför inte någon medlemsavgift detta år. Passa på och meddela din post- och e-mailadress så får du information från byrådet.

Jag vill tacka alla som gett sitt bidrag genom att skänka tombuteljernas kvitton till insamlingslädan.

Till slut önskar jag alla en trevlig och varm sommar vid havet i världens vackraste skärgård.

Kenneth Lindroos

Kolme vuotta myöhemmin

Nyt on kolme vuotta siitä, kun Västanfjärdin kunta lakkasi olemasta ja Kemiönsaaren kunta perustettiin. Voidaan valitettavasti todeta, että se yhdystymissopimus, mikä silloin tehtiin, ei ole ollut paljonkaan arvoinen. Mutta me västanfjärläiset emme niin helposti anna periksi. Erään kyselyn mukaan saaren kolmen yhteenliitetyn kunnan asukkaista västanfjärläiset olivat kaikesta huolimatta tytyväisimpä. Uskon sen pohjautuvan västanfjärläiseen luonteeseen.

Mitä tulee Västanfjärdin kyläyhdistykseen, elämme jääntävä aikaa. ELY-keskus on myöntänyt avustuksen Västanfjärd i tidenprojektiin toteuttamiseen, osa omasta rahoituksesta on saatua Svenska kulturfondenilta. Projektin päämääränä on aktivoida asukkaita, pitää yllä kunnanosan kiinnostavuutta ja toteuttaa kyläsunnitelma. Työ aloitetaan kartoittamalla olemassa olevat toiminnot koordinointia varten. **Siksi kehotan kaikkia yhdistyksiä ja niin vapaa-ajan-, kuin vakituisiakin asukkaita toimimaan. Nyt voitte vaikuttaaasioihin!**

Olemme palkanneet uskomattoman toimeliaan projektikoordinaattoriin, **Aaro Söderlundin** (aaro@soderlund.fi). Hän on muun muassa arkkitehti ja työskentelee projektin parissa osa-aikaisesti vuosina 2012-2014. Aaroon saa miellään ottaa yhteyttä Västanfjärd-asioissa. Esittelemme hänet lähemmin sivulla 2 tässä lehdessä.

Projektiin talousarvio on 72000 euroa. Sen lisäksi olemme aktiivisesti hakeneet avustuksia usealta taholta moniin erilaisiin tarkoituk-

sii. Projekt sisältää myös paljon talkootyötä. Toteutamme muun muassa kulttuuripolin Kalkholmenilta St. Jacobs-torpin ohi Västanfjärdin ensimmäiselle koululle ja 1700-luvun puukirkolle, ja edelleen tänä vuonna 100-vuotta täyttävälle harmaakivikirkolle. Luontopolku on tarkoitus kunnostaa, ja lisätä opasteita.

Tule talkosiin, siellä on todella mukavaa!

Kyläsunnitelmassa tulemme käsitteleämään seuraavia aiheita: Asuminen ja palvelut, Kulttuuri ja historia, Urheilu ja toiminta, Luonto ja ympäristö, Yhteiskuntapalvelut ja niiden saatavuus.

Kunnen myöntämän 1200 euron avustuksen ansiosta voimme myös pystytää opastauluja, missä toivotetaan ihmiset tervetulleiksi Västanfjärdiin. Västanfjärd-kirja on työn alla. Ne, joilla on mielenkiintoista aineistoja, voivat ottaa yhteyttä **Sanna Peitso-Sesayhin** (sanna.peitso@gmail.com) tai **Runa Heinoon** (runa.heino@dnainternet.net).

Sanna on vastaavana toimittajana myös tässä lehdessä.

Vuosikokous päättyi, että kaikkien olisi voidava olla kyläyhdistyksen jäseniä, joten tänä vuonna ei kerätä jäsenmaksua. Ilmoitathan osoitteesi ja sähköpostiosoitteesi kyläyhdistyksestä tulevia tiedotteita varten.

Haluan kiittää kaikkia, jotka ovat antaneet avustuksensa jättämällä pullonpalautuskuitinsa keräyslaatikkoon.

Lopuksi toivatan kaikille mukavaa ja lämmintä kesää meren äärellä maailman kauimmassa saaristossamme.

Kenneth Lindroos

Kontakta gärna någon i styrelsen och delta gärna i aktiviteter inom ditt intresseområde: Ota mielellään yhteyttä hallituksen jäseniin ja osallistu itseäsi kiinnostavaan toimintaan:

Kenneth Lindroos, ordförande, Närings-, turism och företagsamhet. Puheenjohtaja, Elinkeinoelämä, matkailu ja yritystoiminta. 041-5023385, kenneth@turehamn.com

Marjatta Karikoski, Kultur och talko. Kulttuuri ja talkoot. 050-5708746, marjatta.karikoski@saunalahti.fi

Matti Parkkinen, Fritids- och deltidsboarnas representant. Vapaa-ajan- ja osa-aika-asukkaiden edustaja. 0400-530393, matti.parkkinen@gmail.com

Gunnevi Vesterlund, viceordförande, Närings-, turism och företagsamhet. Varapuheenjohtaja, Elinkeinoelämä, matkailu ja yritystoiminta. 050-5825375, ninni.vesterlund@gmail.com

Max Andersson, Talko. Talkoo. mgandersson@hotmail.com

Runa Heino, information, händelsekalender. Tiedotus, tapahtumakalenteri. 040-7708292, runa.heino@dnainternet.net

Jouko Jokinen, sekreterare. Sihteeri, 040-9630696, jouko.jokinen@iki.fi

Leif Vesterlund, Kassör o bokförare. Ekonomi som ansvarsområde. Rahastonhoitaja-kirjanpitäjä, vastuualueena talous. 050-3318320. leif.vesterlund@dnainternet.net

Johan Lundell, facebook- och hemsidor, samt medlemsregister, Facebook- ja kotisivut, jäsenrekisteri. 040-5352692, fmajohanlundell@gmail.com

Axel Nurmio, Kontaktperson till byns ungdomar. Paikallisen nuorison yhteyshenkilö. akke.nurmio@hotmail.com

Aaro Söderlund

En presentation av byrådets projektledare Kylätoimikunnan projektjohtajan esittely

Byarådets årsmöte den 26.4.2012 beslöt anställa arkitekt Aaro Söderlund från Nagu på halvtid som ledare för EU-projektet "För Västanfjärd i Tiden". Den 30 juni kl 13–15 på biblioteket har alla intresserade en chans att möta honom personligen och förhoppningsvis diskutera angelägna frågor. Tills dess får vi njöja oss med en inledande presentation, grundad på (i vårt tycke) strategiska frågor per e-post:

Varför är du intresserad av Västanfjärd?

– Västanfjärd befinner sig i centrum av mina rötter på behändigt avstånd från Nagu, Dalsbruk, Sagu, Finby och Salo

– Västanfjärds historia omfattar många intressanta fenomen. I bildverket *Svecia antiqua et hodierna* – (1698–1715, Erik Dahlberg) presenteras hela södra Finland med en bild från Västanfjärds marmorgruva. Av denna marmor mejslades fina föremål bl.a. till Uppsala domkyrka.

– På sätt och vis inleddes Finlands hela kulturliv (lat. *cultura, maanviljelys*) i Västanfjärd: i Labbölenträsket har man hittat över 4000 år gammal sädespollen. Västanfjärds 18 rösgravar och fem förhistoriska boplätsar är också intressanta. Och oberoende av ursprung och ålder torde jungfrudansen i Pörtsnäs vara en av de största i sitt slag. Med mera med mera.

– Finlands bondeseglation var som livligast bland annat i Västanfjärd – och replikan Eugenia är förstas intressant.

Men framför allt fängslar mig västanfjärdsborna Jag tycker de är sällsynt snabba och glada och dessutom händiga och effektiva. Samarbetet med sådana mäniskor är enbart belönande.

Vad skulle du vilja få till stånd till förmån för Västanfjärds?

– Jag skulle vilja att Västanfjärds obestridliga förtjänster skulle lyftas upp i ljuset så att mer än två kyrkor och Eugenia skulle presenteras i Wi-

kypedia. Sådana dragplåster kunde vara nejdens service och evenemang, herrgårdar, skepsredarnas hus och alldeles särskilt gruvdriften som har lämnat efter sig så mycket sevärt och utvecklingsbart, bland annat gruvschakt (akustiken!). Alldeles särskilt Kalkholmen som har en stark potential att utvecklas till ett centrum för service och evenemang och mångsidiga transporter till lands och havs.

På vilket sätt kunde det gå till?

– Fem mycket olika vägar leder till Västanfjärd. De borde skyttas ordentligt så att man helt enkelt inte kan passera Västanfjärd utan att veta om det! Kimitoöns södra och västra strandvägar borde på landsvägskartorna utmärkas som särskilt natursköna.

– Den officiella farleden mellan Västanfjärd och Dalsbruk borde göras mera känd via både sjökort och olika jippon, helst före nästa Baltic Jazz-festival!

– Dessutom kan man fynsigt kombinera rutterna till lands och havs, exempelvis i en båttransport av cyklister, paddlare och andra turister mellan Västanfjärd och Skata. En sådan skulle naturligtvis intressera också bromarförarna. Den kunde kombineras

med en motsvarande beställningsförbindelse mellan Ölmos och Pargas, som förresten redan existerar. Så här kunde man få till stånd en ny internationell vandrings- och cykelled som korsar Kimitoön. Det skulle gagna hela kommunen.

– Till alla de ektiviteter som redan försiggår på ön kunde man addera lokala produkter (å la skärgårdslimpan) förfärdigade av lokala råvaror. Vi har marmor, granit, slaggsten, ek, gräslök och andra skärgårdssörter, hästtagel, färmjölk etc. etc. Redan har vi många gånger i våra diskussioner nämnit den garanterade genombrottsprodukten från vårt framtida lilla lokalbryggeri: "Ilio öl"!

– Likaså kunde lokala storheter lyftas fram för att dra uppmarksamhet till ön.

Ett tips till läsarna: Platsen som huvudsponsor för Tapani Löfvings monument är ännu ledig!

– Till slut har jag glädjen att inbjudna Västanfjärds och hela Kimitoöns klassiska trädåtar, allmogeåtar och skötbåtar med besättning till det stora trädåtsevenemang som arrangeras i Nagu den 11.8.2012.

Aaro Söderlund
t. 0400-857099,
e-post: aaro@soderlund.fi
(red. Sanna Peitso-Sesay)

Kylätoimikunnan vuosikokous 26.4.2012 päätti palkata nauvolaisten arkkitehti Aaro Söderlundin osapäiväiseksi projektipäälliköksi ajalle 2012–14. Kesäkuun 30. päivänä Västanfjärdin kirjastossa klo 13–15 kaikilla kiinnostuneilla on mahdollisuus tutustua häneen kasvotusten ja kysyä häneltä kaikkea mahdollista. Tässä on miehen alustava esittely. Esitimme hänenelle kolme mielestämmä strategista kysymystä:

Miksi Västanfjärd kiinnostaa sinua?

– Västanfjärd sijaitsee keskellä sukutaustaani, muavasti siinä Nauvon, Dalsbrukin, Sauvon, Särkisalon ja Salon keskellä.

– Västanfjärdin historiassa on monia mielenkiintoisia seikkia. Ruotsin suurvallan aikalaiskuvaussessä *Svecia antiqua et hodierna* – (1698–1715, Erik Dahlberg) koko Etelä-Suomea sai kuvata yksi kuva, jossa Västanfjärdin alueella louhittiin rakennusmarmorit. Tällä tehtiin hienostuneita rakenustateellisia osia mm. Uppsalan tuomiokirkkoon.

– Eräällä tavalla Suomen kulttuurielämän (lat. *cultura, maanviljelys*) voidaan katsoa alkaneen Västanfjädistä: Labbölenträsketistä on löydetty yli 4000 vuotta vanhaa viljasiitepölyä. Myös Västanfjärdin 18 kivikumpupauttaa ja viisi esihistoriallista asuinpaikkaa kiinnostavat. Ajoituksestaan riippumatta Pörtsnäs "Jungfrudans" lienee lajissaan Suomen suurin, ja niin edelleen.

– Suomen talonpoikaispujehdus oli vilkkainta Nauvossa, Korppoossa ja Västanfjärdissä. Esimerkiksi Adolf Söderlundin (1806–1868) varustamo rakensi Västanfjärdin Södersundvikissa *Navigation Nova*-aluksen vuonna 1858. Isoisäni Frans Walfrid Söderlund toimi Brukissa potkurivalumestariina 1900-l alussa. Waldemar Söderlund Sundvikista kirjoitti 1960 teokseen "Sjöfart och Skeppsbyggeri i Kimito, Wästanfjärd, Dragsfjärd of Hitis under hundra år". Tietysti myös Västan-

fjärdissä 2000 rakennettu Eugenian (1879–1951) kopio kiinnostaa.

Mutta ennen kaikkea Västanfjärdissä minua kiinnostavat itse västanfjärdiläiset. Mielestäni he ovat harvinaisen nopeälyisiä ja iloisia sekä käytännöllisiä ja aikaansaavia, aivan kuin Asterixin ja Obelixin 'eräässä gallialaisessa kylässä'. Seläistäni saaristolaisen kanssa on pelkästään palkitseva toimia.

Mitä haluaisit tehdä Västanfjärdin hyväksi?

– Haluaisin, että Västanfjärdin kiistattomat ansiot nostetaan esiin, alhaalta ylöspäin, siten että wikipediassa mainittaisiin siitä muutakin kuin kaksi kirkkoja ja Eugenia.

Tällaisia vetovoimatekiötä voisivat olla alueen palvelut ja tapahtumat, kartanot, laivanvarustajien talot, ja erityisesti kaivosteollisuus, joka on jätänyt maastoon niin paljon nähtävää ja kehitettävää, mm. kymmenet louhokset (akustikka!) ja erityisesti Kalkholmen-saaren, jolla on kaikki mahdollisuudet kehittyä monipuolisesti maa- ja vesiliikenne sekä palvelu- ja tapahtumakeskuksaksi.

Miten ajattelet sen voivan tapahtua?

– Västanfjärdin johtaa viisi varsin eriluonteista maantieyhteyttä. Ne tulee nostaa esiin viitoitusella, kartoin ja esittein siten, ettei Västanfjärdin ohi yksinkertaisesti voi enää ajaa tietämättään. Kemiönsaaren eteläinen ja läntinen rantatie pitäisi saada merkityksi 'maisemareitksi'.

– Meriliikenteen puolella erityisesti Västanfjärdin ja Brukin välinen virallinen 1,8 m veneväylä (2007/8) olisi syytä saada alueen kaikkien vesilläiliukkujen – niin paikallisten, mökkiläisten kuin muidenkin – tietoon mm. merikortein ja vaikka venekilpailuihin – mieelleän jo ennen seuraavaa Baltic Jazzia.

– Lisäksi maa- ja merireittejä voidaan yhdellä

kekseliästi. Hyvä esimerkki tällaisesta ajattelusta on Västanfjärd – Skata veneereitti fillaristeille, patikointisijoille ja kaikille muillekin turisteille. Tällainen uusi yhteysmahdollisuus kiinnostaa luonnollisesti myöskin Bromarvin puolella. Tätä reittiä täydentäisi loistavasti Ölmosin – Paraisten Portin vastaava tilausvenereitti, joka on oikeastaan jo toiminassa. Yhdessä näistä syntyi koko Kemiönsaaren läpäisevä uusi kansainvälinen patikointi- ja pyöräilyreitti, viitt. Martti Nilssonin Central Baltic-projekti.

– Tällaiset liikenneverkon esiinnostot ikääntiin siirtävät Västanfjärdin kultureitien varteen. Kasvatat liikennevirrat hyödyttävät paitsi Lammalaan ja Västanfjärdiä, myös koko Kemiönsaaren kuntaa.

– Paikallisten nähtävyyksien ja monipuolisten hyvinvoiot-, hevos-, golf- ja purjehduksipalveluiden luetteloa voidaan lisätä monilla paikallisuuksilla juukkaasti korostavilla tuotteilla (a'la saaristolaisleipä), joita voidaan valmistaa paikallisista materiaaleista: rekennusmarmorista, granaatti/almansiinijalokivistä, köydestä, purjekankaasta, niinestä, tammipuusta, ruohosipulista ja muista saariston yrteistä, sekä hevosen jouhista, lampaanarvesta, -maidosta ja -juustosta jne. Tulevan paikallisen pienpanimon takuuvarma läpimurtotuote "Ilio öl" on jo mainittu kehityskeskusteluissa useampaan kertaan. Samoin paikalliset merkkihenkilöt voisivat krottaa paikallista tunnettua. Lukijoille tiedoksi: Tapani Löfvingin patsaan pääsponsori on vielä vapaa!

– Lopuksi on suuri iloni toivottaa kaikki västanfjärdiläiset ja kemiönsaarelaiset klassiset puuveineet, allmogeabätit ja skötbätit miehistöineen 11.8.2012 järjestettävään Nauvon ensimmäiseen suureen puuvenetapahtumaan.

Aaro Söderlund
p. 0400-857099, s-posti:
aaro@soderlund.fi
(toim. Sanna Peitso-Sesay)

Aktivitet i fiskfabriken

I Söderlunds gamla fiskfabrik har reklambyrån Sillisatama inlett sin verksamhet. **Tiina Kohtaniemi** och **Peter Flinkmans** företag erbjuder fullständig service inom reklambranschen. Tina är bl.a. grafisk designer och textilartist, Peter är professionell formgivare.

Deras mångsidiga utbildning och erfarenhet och ett gemensamt nätverk med öns andra företagare möjliggör ett rikt utbud av tjänster.

Sillisatama ger företagen nytt uttryck. Grafisk planeering, logotyper, trycksaker, föremålsdesign, produktutveckling och deltagande i mässor är vardag på kontoret. Nätsidor, näthandel och publikationssys-

tem erbjuder allt fler arbetsstillfällen då företagen övergår till elektronisk marknadsföring!

Verksamhetsutrymmena har inrets i det gamla gurkaglagret vid havsstranden. Peter berättar att kontoret redan blivit trångt. Stora apparater och ett växande materiallager tar mycket plats – men ännu

erbjuder det gamla rökeriet en chans till utvidgning!

– Företagarlivets främsta fördel är friheten. Jag kan ge mig ut och rida då solen skiner på dagen och i stället jobba på kvällen, konstaterar Tiina som har två hästar och fyra hundar i sin värld.

www.sillisatama.fi

Kalatehtaassa on taas toimintaa

milla on vahva yrityjätausta ja monipuolin koulutus. Tiina on graafisen suunnittelun lisäksi opiskellut somistajaksi ja tekstuiliartsaaniksi. Peter on valmistunut muotoilijaksi.

Monipuolin koulutus ja kokemu sekä verkostointuminen muiden saarella toimivien yrityjien kanssa mahdollistaa monipuolisen palvelutarjonnan.

Sillisatamassa luodaan uusia yritysilmeitä. Graafinen suunnittelu, logo, painotuotteet, messusuunnittelu ja mainosteippaukset ovat arkipäivä toimistolla. Nettisivut, nettikaupat ja julkaisujärjestelmät työllistävät nykyään entistä enemmän kun yrityk-

set siirtävät markkinointiaan sähköiseen muotoon. Myös esinesuunnittelu ja tuotekihitys on tuttu.

Toimitilat on rakennettu vanhaan kurkkuvavarastoon meren rannalle. "Toimisto on jo alkanut käydä vähän ahtaaksi" kertoo Peter "Suur-kuvatulostin, tarraleikkuri, paitaprässi ja materiaalivalrastot vievät paljon tilaa. Onneksi meillä on mahdollisuus laajentaa vanhaan savustamoon."

"Parasta yritymisessä on vapaus, voin käydä ratsastamassa päivällä kun aurinko paistaa ja tehdä töitä illalla" toteaa Tiina, kahden hevosen ja neljän koiran emäntä.

www.sillisatama.fi

Ort för bondeseglare och skeppsbyggnad

Kimitobygden och speciellt då Västanfjärd och Hitis har alltid varit sjöfartsbygd. På 1200-talet gick farleden från Danmark via Sverige och Finland till Reval. I våra trakter gick ledens genom Korpoström, Jungfrusund och Hitis, och fortsatte förbi Hangö udd. Bygdens folk hade därför lättare att komma till Reval och Stockholm än till Åbo!

Dokument från 1600- och 1700-talet berättar också att det egentligen bara var bönderna i Kimito storockens norra och västra byar, som idkade handel i Åbo. Öborna i sydväst sökte sig till större orter där man kunde köpa och sälja på bättre villkor.

Den lokala sjöfarten i äldre tider utgjordes av s.k. bondeseglare. Bönderna rustade egna skutor, ensamma eller i kompanjonskap, och de navigerade själva. Bönderna blev både sjörövare och handlare. Delägare i skutorna, förutom redaren själv, kunde vara bönder, torpare, bonddrängar och pigor. Andelarna i fartygen kallades ax.

Talonpoikais- purjehduksen ja laivanrakennuksen tyyssija

Kemiönseutu, erityisesti Västanfjärd ja Hiittinen, ovat aina olleet merenkulkupaiikkakunta. 1200-luvulla kulki Tanskasta väylä Ruotsin ja Suomen kautta Revaliin. Meidän alueellamme väylä meni Korpoströmin, Jungfrusundin ja Hiittisten läpi ja jatkui Hankoniemen ohi. Paikkakuntalaisten oli siten helpompia mennen Revaliin ja Tukholmaan kuin Turkuun!

1600–1700-luvulta peräisin olevissa dokumenteissa kerrotaan, että ainoastaan Kemi-

Ett femtiotal segelfartyg byggdes i våra trakter under tiden 1850 – 1897. Det förekom skepp av olika slag, mest skonare, skonertskepp, briggar och barkskepp. Med säkerhet vet man att sexton fartyg byggdes i Gräsgnäs, tre fartyg i Vestanvik, fyra fartyg i Pörtsnäs, ett fartyg i Synderstö, fem fartyg i Södersundvik och fem fartyg i Vestlax. Dessutom förekom sjutton fartyg med okänd byggnadsort, där redaren eller byggmästaren var från Västanfjärd.

År 1874 fick Kimito kyrkosocken rätt att grunda ett sjömanshus. Verksamheten inleddes 1877 på Bjärkas i Östanå. Kimito sjömanshus hade som mest 52 registrerade segelfartyg och var då Finlands största om man utgår från antalet fartyg. Sjömanshuset flyttades till Kimito år 1927.

Fartygstavlorna

Det har i år förflutit 50 år sedan en samling fartygstavlor överlämnades som gäva

till Västanfjärds kommun. Det var fråga om målningar av fartyg, huvudsakligen hemmahörande på Kimitoön och med Kimitoöbor som

skeppare och redare. Ungefär tjugo sådana målningar i olja eller akvarell hade i tiden inhandlats av skeppsredarna Isak Leander Isaksson och

sonen Henrik Isaksson. Tavlorna förvarades i deras hem i Norrlammala Östergård. I samband med att Henricks änka Ellen Isakssons fyllde 80

år överlämnades tavlorna till kommunen. De finns numera upphängda i biblioteket och visas där i en särskild utställning under juli månad.

ön suurpitäjän pohjoisten ja läntisten kylien maanviljelijät harjoittivat kauppa Turussa. Saaren lounaispuoleen asukkaat hakeutuivat isommille paikkakunnille, missä saattoi ostaa ja myydä paremmilla ehdoilla.

Vanhoina aikoina paikallinen merenkulu muodostui n.s. talonpoikaispurjehdusta. Maanviljelijät varustivat omia pursiaan, yksin tai yhtiötäveriden kanssa ja he purjehtivat itse. Maanviljelijöitä tuli siten ekä merimiehiä että

kauppiaita. Pursien osakkaat, lukuun ottamatta itse varustajia, saattoivat olla maanviljelijöitä, torppareita, renkiä ja piikoja. Osuutta aluksessa sanottiin tähkäksi (ruots. ax).

Ajueellamme rakennettiin

viitisenkymentä purjealus-

ta vuosien 1850-1897 välisenä

aikana. Monenlaisia aluksia,

enimmäkseen kuunareita,

kuunarialuksia, prikejä ja

parkkilaivoja rakennettiin.

Varmuudella tiedetään, että

Gräsgnässä rakennettiin

kuusitoista alusta, kolme Väs-

tanvikissa, neljä Pörtsnässä, yksi Synderstössä, viisi Södersundvikissa ja viisi Vestlaxissa. Sen lisäksi tiedetään seitsemäntoista alusta, joiden rakennuspaikka on tuntematon, mutta joiden varustaja tai rakennusmestari oli Västanfjädistä.

Vuonna 1874 Kemiön kirkoseutu sai oikeuden perustaa merimiestalon ja toiminta aloitettiin 1877 Bjärkas tilalla Östanåssä. Kemiön merimiestalolla oli enimmillään 52 rekisteröityä purjealusta ollen

silloin Suomen suurin, mikäli

katsotaan alusten lukumäärää.

Merimiestalo muutti Kemiöön vuonna 1927.

Laivataulut

Tänä vuonna tulee kulu-

neksi 50 vuotta siitä, kun ko-

koelma laivatauluja luovutet-

tiin lahjoituksena Västanfjär-

din kunnalle. Ne olivat maa-

lauksia kemiönsaarelaisten

kuljettamista ja varustamista

laivoista, joiden kotipaikka oli

ollut Kemiönsaari.

Laivanvarustaja Isak Leander Isaksson ja hänen poikansa Henrik Isaksson olivat aikoinaan hankkineet nämä noin kaksikymmentä öljy- ja akvarellimaalausta. Taulut säilytetettiin heidän kotonaan Norrlammalan Östergårdissa. Henrikin lesken Ellen Isakssonin 80-vuotispäivän yhteydessä taulut luovutettiin kunnalle.

Maalaukset ovat nykyisin Västanfjärdin kirjastossa ja nähtävillä erityisesti niitä varaten järjestettävässä näyttelyssä Heinäkuussa 2012.

Kimito Sotning Ab betjänar Västanfjärd

Markus Österås företag Kimito Sotning Ab har redan länge skött den lagstadgade sotningen i kommunerna Kimito och Västanfjärd.

Varje års undersöker Österås systematiskt rökkanalerna i alla året om bebodda hus där de är i användning. Missar man mot förmoden hans årliga besök och s.k. sotet bryter ut ersätts inte eventuella skador av någon brandförsäkring. Varje sotning rapporteras nämligen noggrant till Räddningsverket, där försäkringsbolagen kan hämta behövlig information.

– Viktigt att komma ihåg är också de obligatoriska brandvarnarna i övernattningsutrymmen, påminner Österås.

Samma princip gäller fritidsfastigheterna men där krävs sotning bara inom vart tredje år. Fritidsbor måste själva se till att sotningen blir skött i tid, eftersom det är omöjligt för sotaren att hålla reda på när någon finns på plats i sommarstugan.

– Man kan gott komma överens om sotning också då huset är tomt. Det

viktiga är ju att jag kan komma in, påpekar Markus Österås. Han tillägger att det särskilt i skärgården är en fördel om sotningen kan skötas i flera fritidsfastigheter på samma holme eller i det närmaste grannskapet samtidigt. Trots en snabb båt tar skärgårdsresorna sin rundliga tid. Fint om grannarna kan samarbeta, alltså!

Sotaren rengör vid behov ventilationsgångarna och reparerar såväl eldstäder som rökkanner. I spruckna eller på annat sätt felaktiga skorstensgångar kan han installera en syrefast rökkanal.

– Under de senaste åren har jag också monterat en hel del tak- och brandstegar, snöhinder och liknande konstruktioner, eftersom de i förväntan många fastigheter saknats, berättar Österås. De går att få färdiga i olika längder men kan förstås också måttbeställas.

Utöver sotning bedriver företaget vinterförvaring av båtar. Mer information om detta får man per telefon 050-5316190 eller e-post kemionnuoushous@gmail.com.

Nuohouspalvelua Västanfjärdissä

Markus Österåsin yritys Kimito Sotning Ab on jo pitkään hoitanut lakisäteisen nuohouksen Kemiön ja Västanfjärdin kunnanosaissa. Joka vuosi Österås tutkii järjestelmällisesti käytössä olevat savuhormit kaikissa ympäri vuoden asutuissa taloissa. Jos lyö laimin vuosittaisen nuohouksen ja n.s. nokipalo sytptyy, mikään palovakuutus ei korvaa vauroita. Jokaisesta nuohouksesta menee rapportti Pelastuslaitokselle, mistä vakuutusyhtiö saa tarvitessaan tiedot.

– Tärkeätä on myös muistaa pakolliset palovaroittimet yöpymistiloissa, muistuttaa Österås.

Sama periaate koskee vapaa-ajan-asuntoja, mutta niissä lain mukaan riittää nuohous joka kolmannen vuoden sisällä. Vapaa-ajan asukkaiden täytyy itse huolehtia että nuohous tehdään ajallaan, sillä nuohoojan on mahdotonta tietää milloin mökeillä ollaan paikalla.

– Nuohouksesta voi hyvin sopia, vaikka talo on tyhjä. Tärkeintä on, että pääsen sisälle, huomauttaa Markus

Österås. Hän lisää, että erityisesti saaristossa on edullista hoitaa useamman samalla tai lähisaarella sijaitsevan vapaa-ajan kiinteistön nuohoukset samanaikaisesti. Huolimatta nopeasta veneestä saaristomatkat vievät aikaa. On siis hyvä jos naapurit voivat tehdä yhteistyötä!

Nuohooja puhdistaa tarvittaessa ilmastoointikanavat ja korjailee tulisijat kuin savuhormitkin. Haljenneisiin tai muuten viallisin savuhormikanaviin hän voi asentaa haponkestävän savukanavan.

– Viime vuosina olen myös asentanut koko joukon kaikenlaisia tikkaita kiinteistöihin, mistä ne ovat puuttuneet, kertoo Österås. Niitä saa valmiina eri mittaisina, mutta ne voi tilata myös mittojen mukaan.

Nuohouksen ohessa yritys harjoittaa veneiden talvisäilytystä.

Enemmän tietoa saa puhelimitse 050-5316190 tai sähköpostitse: kemionnuoushous@gmail.com

Redaktion - Toimitus

Ansvarig utgivare -

Vastaava julkaisija:
Västanfjärds byråd,
Kenneth Lindroos, ordf./pj

Redaktionsgrupp –

Toimitusryhmä:
Sanna Peitso-Sesay,
Runa Heino,
Marjatta Karikoski

Sivunvalmistus:

SSS Lehtipalvelu, Salo
Painopaiikki:
Salon Lehtitehdas 2012

Nya kyrkan i Västanfjärd 100 år

Foto/Kuva: Fanny Stenström

Västanfjärds församling är speciell sättlvida att den har bara en prästjänst men alltsedan år 1912 två kyrkor!

St Jacobs kyrka byggdes 1759. Den har av både ortsbor och besökare ansetts vara unik i sin asketiska skönhet – och kanske var denna popularitet redan 1825 skälet till att kaplan **Lars Borgström** tyckte den blev för trång för den tilltagande befolkningen. Vi får komma ihåg att man på den tiden nästan mangrant gick i kyrkan alla söndagar och helger!

Hur många som bodde i Västanfjärd i mitten av 1700-talet vet man inte, men år 1820 noterades 826 invånare. Sjuttiosju år senare bodde här 1618 personer.

Då Västanfjärd blev självständig församling år 1904 var planerna att bygga en ny kyrka på nytt aktuella. Olika skisser förevisades och byggnadsmaterial diskuterades, bland annat sågs slagsten som ett alternativ. År 1910 lades grundstenen, och kyrkan byggdes enligt arkitekt **Helge Ranckens** ritning på ett område som utbrutits från Västerviks lägenhet. Ytterväggarna råhuggna grästen hade brutits på orton.

Västanfjärds nya kyrka invigdes den 3 november 1912. Historien kunde ha fått ett lyckligt slut ungefär här, men så gick det inte. Inom kort visade det sig nämligen att fukt trängde in genom grästensblockens cementfogar, vilket förstörde innerväggarna. Kyrkbyggarna hade inte haft tillräcklig kunskap om fuktisolering – och fogmaterialet var av dålig kvalitet. Flera grästensbyggnader från samma period hade liknande

problem.

Trots många olika ingrepp, börjande med målnings av innerväggarna år 1922, fick man inte bukt med problemet.

I början av 1950-talet var församlingen inne på att antingen totalrenovera den nya kyrkan eller satsa på en upprustning av den gamla, som stått oanvänt i närmare 40 år. Emellertid räckte det fem år innan kyrkostyrelsen reagerade. Då hade församlingen i stället för ansökt sex miljoner mark för en renovering beviljats bara en och en halv miljon, vilket konstaterades vara för litet för reparation av någon-dera kyrkan. Dåvarande kyrkoherde **Rafael Järnström** påpekade i Åbo Underrättelser att sakkunniga i brådskande ordning måste utreda vilken kyrka som borde iståndsättas. Därefter måste lika hastigt tilläggsanslag från centralfonden beviljas – eller så skulle man få stänga kyrkdörrarna för gott.

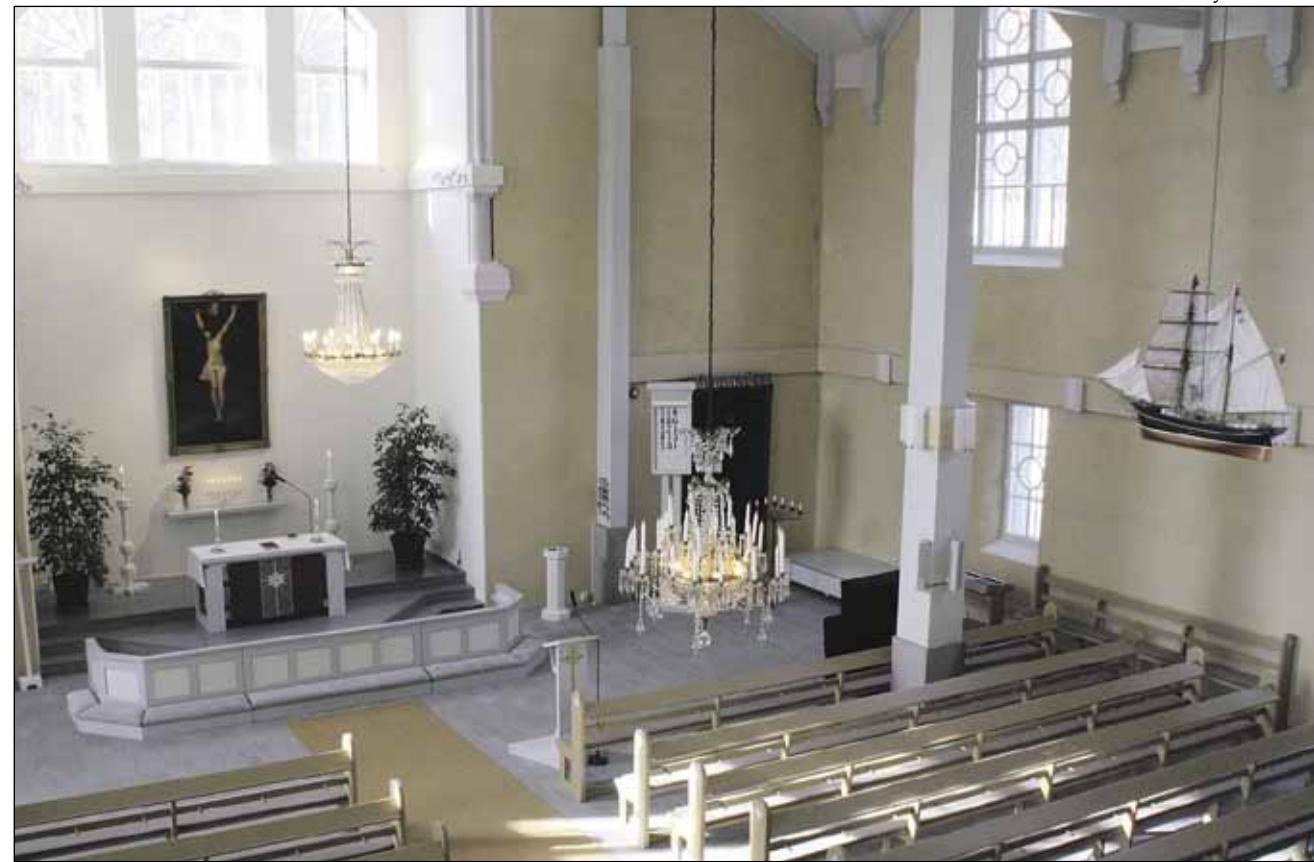
Faktiskt anlände hela kyrkostyrelsen – utom ärkebiskopen som deltog i ett biskopsmöte – till Västanfjärd för att undersöka situationen och blev förvissad om att snabba och grundliga åtgärder var av nöden.

Det blev den nya kyrkan som år 1956 renoverades.

Interiören förändrades drastiskt genom ombyggnad enligt förslag av arkitekt **Kaj Englund**:

Sidoläktarna revs, en väggpanel av bräder uppsattes och nytt brädgolv lades under bänkarna.

Övre delen av koret gömdes bakom en träpanel och ett mellantak av glas. Altarskranket från 1912 avgränsade med sina tre sidor ett rektagområde under

Jämfört med många andra kyrkor är det sparsamt med symboler i Västanfjärds nya kyrka. Men något kan vi ändå nämna: Cirkeln i fönstren påminner om gemenskap och kontinuitet utan början och slut. Palmkvisten på predikstolen symbolisar fest och glädje. Stjärnan ger vägledning och hopp.

de kring altartordet.

Den direkta ingången från sakristian till altaret stängdes och altartornrådet höjdes med trappsteg. Det gamla altarskranket byttes ut mot ett rakt vitmålat skrank av trä och järn, beklädd med blått konstläder (senare utbytt mot röd sammet).

Kakelugnar och kaminer som hittills utgjort enda värmeväggarna avlägsnades och central varmluftsuppvärming infördes (senare utbytt mot varmvatten, ännu senare

värme-element).

Oberoende av allt detta fortsatte fuktproblemen.

Nya renoveringsbidrag beviljades av kyrkostyrelsen och via privata donationer samlades tusentals euro in till ytterligare en grundrenovering. Åtgärderna inleddes i början av 2000-talet.

En grundlig dränering gjordes runt kyrkan. Yttertaket byttes ut liksom de takstolar som fuktksadats. Inne i kyrkorummet revs den murkande träpanelen och ersattes

med gul rappning. Bänkarna målades, altaret sänktes till ursprunglig nivå och altarskranket byttes ut. Det inbyggda fönstret med stjärnan togs fram, fönster och innertak förynyades och vattenburen elvärme sattes in i golvet som belagts med stenplattor.

Västanfjärds nya kyrka återinvigdes den 24 augusti 2008 av biskop Gustav Björkstrand vid en festgudstjänst där också församlingens barnkör uppträdde. Redan då visste man emellertid att fuktproblemet

kvarstår. Den enda hållbara lösningen är att ytterväggarnas fogar förynas. För det finns det just nu inte tillräckliga resurser.

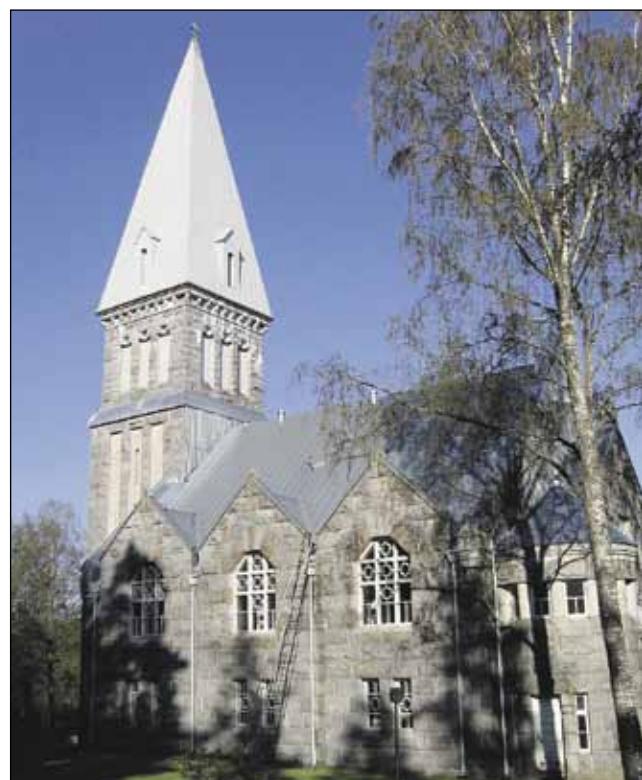
De hundra år som i höst ska firas har således varit hundra år av idog kamp!

Saga Stenström, Runa

Heino & Sanna Peitso-Sesay

Källor:
Fångster i tidens ström del II
Finlands kyrkor del II
ÅBO TIDNING - 1893, 1897 (webben)
Brages klippverk: Församl.bl.1955,
ÅU 1955
ÅU 2007, 2008
Annonsbladet 2008

Västanfjärdin uusi kirkko 100 vuotta

Mariatta Karikoski

Västanfjärdin seurakunta on siinä mielessä erikoinen, että sillä on vain yksi papin virka mutta vuodenesta 1912 kaksi kirkkoja.

St Jacobin kirkko rakennettiin 1759. Sekä paikkakuntalaisten että vierailijoiden mielestä sen on katsottu olevan pelkistettyssä kauneudessaan ainutlaatuinen ja ehkä sen suosio jo 1825 oli synnä siihen, että kappalainen **Lars Borgström** mielestä kirkko oli liian ahdas kasvavalle väestölle. Siihen aikaanhan lähes kaikki kävivät kirkossa joka sunnuntai ja pyhä.

Sitä ei tiedetä, kuinka moni asui Västanfjärdissä 1700-luvun puolivälissä, mutta 1820 merkittiin muistiin 826 asukasta ja 77 vuotta myöhemmin täällä asui 1816 henkilöä.

Kun Västanfjärdistä tuli itseäinen seurakunta vuonna 1904, oli suunnitelma uuden kirkon rakentamisesta jälleen ajankohtainen. Eralaisia luonoksia esiteltiin ja rakennusmateriaaleista keskusteltiin, yhtenä vaihtoehtona oli mm. kuonakivi. Vuonna 1910 muurattiin peruskivi ja kirkko rakennettiin arkitehti **Helge Ranckenin** piirustusten mukaan Västanfjärdin tilasta eroavalle alueelle. Ulkoseinien karkeaksi hakattu harmaakivi oli louhittu paikkakunnalla.

Västanfjärdin uusi kirkko

vihiittiin marraskuun 3. päivänä 1912. Tarina oli voinut päättää onnellisesti tähän, mutta niin ei käynyt. Ennen pitkää sel-

tietoa kosteuseristyksestä ja saumausaine oli huonolauantuista. Useissa saman ajan harmaakivirakennuksissa oli samanlaisia ongelmia.

Huolimatta monista toimenpiteistä, alkaen sisäseinien maalausksesta vuonna 1922, ei ongelmaa saatu korjattua.

Seurakunnan oli 1950-luvulla päättävä joko peruskorjata uusi kirkko tai varustaa uudelleen vanha kirkko, joka oli ollut liki 40 vuotta käyttämättä. Kesti kuitenkin viisi vuotta ennenkuin kirkkohallitus reagoi. Silloin oli seurakunnalle korjausta varten anomansa kuuden miljoonan markan sijasta myönnetty vain puolitoista miljoonaa, minkä ei todettu riittävän kummankaan kirkon korjaukseen. Silloinen kirkkokoherra **Rafael Järnström** muistutti Åbo Underrättelserissä, että asianantijoiden tulee kiireesti selvittää kumpi kirkko pitäisi kunnostaa. Sen jälkeen pitää yhtä kiireesti saada lisämääräraha keskusrahastolta - tai muussa tapauksessa saataisiin kirkkojen ovet sulkeaa tykkänään.

Todellakin koko kirkkohallitus – paitsi arkkipiispa, joka osallistui piispainkokoukseen – saapui Västanfjärdiin tutkimaan tilannetta ja varmistui, että pikaiset ja perusteelliset toimenpiteet olivat tarpeen.

Uusi kirkko sitten korjat-

tiin 1956. Sisustus muutettiin uudistuksessa kauttaaltaan arkitehti Kaj Englundin esityksen mukaisesti: Sivulehterit purettiin, seinät peitettiin puupaneelein ja penkien alle asennettiin uusi laatalattia. Kuorin yläosa piilotettiin puupaneeliin ja lasisen välikaton taakse. Alttarikaide vuodelta 1912 rajasi kolmelta sivullaan suorakulmaista aluetta alttaripöydän ympäillä. Suora sisäänpäyti sakaristosta alttarille suljettiin ja alttarialue korotettiin portain. Vanha alttarikaide vaihdettiin suoraan valkoiseksi maalattuun puusta ja raudasta tehtyyn ja päälystettiin sinisellä tekonahalla (myöhemmin vaihdettiin punaiseen samettiin).

Kaikellaan ja kaihduita, mitkä olivat tähän asti olleet ainoat lämmönlähteet, poistettiin ja tilalle asennettiin lämmönilma-keskuslämmitys (varmluftsuppvärming) (myöhemmin vaihdettiin lämmönvesikierroon ja vielä myöhemmin lämpöelementteihin).

Kaikesta huolimatta kosteusongelmat jatkuvat. Kirkkohallitus myönsi uuden korjausavustuksen ja yksityisiltä lahjoittajilta kerättiin tuhansia euroja edelleen peruskorjaukseen. Korjaukset aloitettiin 2000-luvun alussa.

Kirkon ympärille tehtiin perusteellinen salaoitus. Ul-

kokatto ja kosteusvaarioista kärjineet kattotuolit uusittiin. Kirkkosalin lahonnete puupaneelit purettiin ja korvattiin keltaisella rappauksella. Penkit maalattiin, alttari laskeittiin alkuperäiselle tasolle ja alttarikaide vaihdettiin. Sisäänrakennettu tähitaiheinen ikkuna otettiin esille, ikkunat ja sisäkatot uusittiin. Kivilaatoin päälystetystä lattiaan asennettiin vesikiertoinen lämmitys.

Piispa **Gustav Björkstrand** uudelleenvihki Västanfjärdin uuden kirkon 24. elokuuta 2008 juhlajumalanpalveluksessa, missä myös seurakunnan lapsikuoro esiintyi. Kuitenkin jo silloin tiedettiin, että kosteusongelma pysyy. Ainoa kestävä ratkaisu on ulkoseinien saumausten uusiminen. Siihen ei juuri nyt ole riittävää voimavarajoja.

Ne sata vuotta, joita syksyllä tullaan vietämään, ovat siis olleet sata vuotta uutteraa taistelua!

Saga Stenström, Runa Heino & Sanna Peitso-Sesay

Lähteet:
Fångster i tidens ström osa II
Finlands kyrkor osa II
ÅBO TIDNING - 1893, 1897 (webben)
Brages klippverk: Församl.bl.1955,
ÅU 1955
ÅU 2007, 2008
Annonsbladet 2008

Folkhälsan i Västanfjärd engagerar folk i alla åldrar

Folkhälsan i Västanfjärd är en aktiv förening med ca 270 medlemmar i olika åldrar. Vi strävar till att ordna verksamhet som främjar folkets hälsa och livskvaliteten.

I sommar ordnar Folkhälsan i Västanfjärd **SIMSKOLA** i Gräsgnäs 2–12.7 för barn från 5 år uppåt. Anmälningar till simskolan tas emot

av Heidi Wallenius tel. 050-4636767. Simlärare detta år är **Jutta Maunula** och **Axel Nurmio**. Som ledare fungerar **Viktoria Holmqvist** och **Karin Oksanen**. Simskolan avslutas på traditionellt vis med promotion, simupvisningar, servering och lotteri med fina vinster. Alla är hjärtligt välkomna till simskolans avslutning torsdagen den 12.7 kl. 18.00.

Folkhälsan fortsätter att undehålla simstranden i Gräsgnäs så att den skall vara en plats där alla kan trias! Detta år skall hopptornets grund förbättras och området kring servicebyggnaden snyggas upp. Under sommarveckorna sköter föreningens styrelsemedlemmar turvis underhållssysslorna vid stranden. Vi hoppas att alla som rör sig på området hjälper till att hålla det snyggt och rent!

Vår lokalförening har för första gången i år, i samarbete med kommunen, arrangerat simskola för alla förskolbarn i Sofia förskola. Simskolan har under våren hållits i Kasnäs badhus.

Sedan lekisverksamheten tog paus har vi istället arrangerat eftisklubb för

skolelever i åk 3–4 för de eftermiddagar de slutar skoldagen tidigt. Barnen tillreder tillsammans med en anställd eftisledare sitt eget mellanmål. Eftisverksamheten har sedan starten hösten 2010 varit populär och kommer att fortsätta även nästa läsår.

Två gånger i året ordnar föreningen motionsbingo-rundor med start i Bjärkas. Då lockas folk i alla åldrar ut för att gå eller cykla kring en rutt som samtidigt fungerar som en bingobana. Som morot har vi alltid fina vinster och de lyckliga vinnarna får gå hem med t.ex ett presentkort eller ett kaffepaket. Tillställningen brukar locka ca 50-70 motionärer.

En grupp hurtiga pensionärer möts varje vecka tillsammans inom ramen för Folkhälsans Coach 65+ verksamhet. Coach 65+ vill genom regelbunden motion främja äldre personers hälsa.

Vår förening deltar även varje år i de riksommattande penninginsamlingsarna för olika ändamål då skolbarn går omkring och säljer luciamärken och majblommor.

Lördagen den 15.9 2012 kommer Folkhälsan att bjuda alla intresserade

på ett digert program under den **FAMILJEDAG** som ordnas i Vårdkasen! **VÄLKOMMEN** dit!

Följ med aktuella händelser i vår lokalförening på Folkhälsans anslagstavla som finns på väggen mellan Knallis och Nima's Corner.

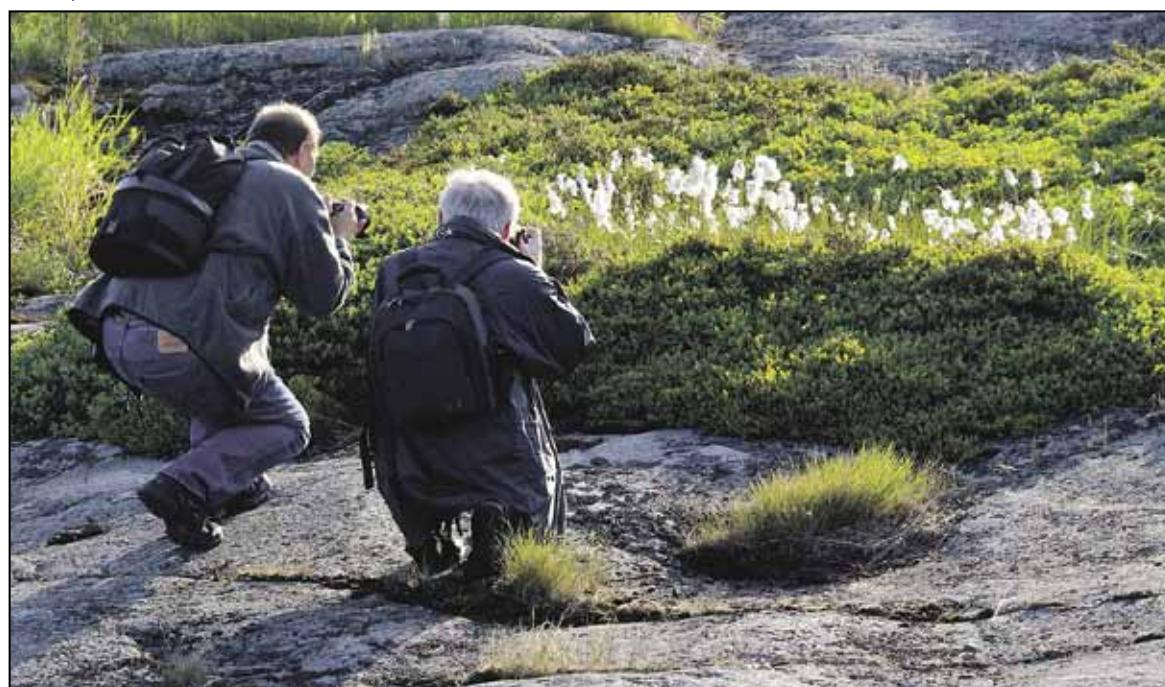
Varmt välkommen med som medlem i vår förening! Medlemsavgiften 5 €/år inkluderar en prenumeration

på tidningen Folkhälsan. Kontakta lokalföreningens ordf. **Annalena Röblom** 040-7624628 eller besök www.folkhalsan.fi

I styrelsen sitter **Daniela Sundberg**, **Carita Forss**, **Heidi Wallenius**, **Gunilla Storgård**, **Minna Sundgrönholm**, **Frida Ström**, **Angela Daly**, **Tom Jansson** och **Göran Wallenius**.

Valokuva tuli kylään

Jouko jokinen

Heikki Ilaskari ja Adam Korpak Utöen retkellä 2011.

telyä.

Ohjelmassa oli myös kuvausretki lähiuontoon ja fotomaraton. Yksittäiset jäsenet pitivät omia näyttelyitä tai osallistuivat yhteisnäyttelyihin. Vuoden lopussa jäseniä oli 8.

Toisen toimintavuoden aikana opiskeltiin mm. sommittelua. Kuvausretki toukokuussa tehtiin Ekhamnin tammilehtoon. FOTO1-valokuvanäytte-

lyssä Taalintehtaan virastotalolla toukokuussa 2010 oli mukana 51 valokuvaaa 9:ltä jäseneltä. Myöhemmin syksyllä sama näyttely pienemmällä kuvamäärällä oli esillä Kemiön kirjastossa, ja vuoden aikana yksittäisillä jäsenillä oli omiakin näyttelyitä.

Valokuvajaos suoritti yleisökilpailua varten esikarsinnan Kemiön Puuhelimen valokuvauskilpailuun

osallistuvista kuvista. Valokuvajaos osallistui myös Taideyhdistyksen järjestämälle retkelle Suomen Valokuvataiteen Museoon ja tutustui Pentti Sammallahden valokuvanäyttelyyn. Vuoden 2010 lopussa jäsenmäärä oli 9.

2011 oli valokuvausjaoksen kannalta vilkas vuosi. Kuukausittaisen tapaamisten lisäksi tehtiin kuvausretki Utöön, järjestettiin kaksi isoaa valokuvanäyttelyä; Näkökulmia Söderlängvikissä kesäkuussa ja Foto2 Taalintehtaan virastotalossa maraskuussa. Myös Taideyhdistyksen näyttelyissä "Sol, vatten och vind" keväällä ja joulukuussa "Mitt vackraste julkort" oli valokuvajaoksen kuvia näyttävästi esillä.

Västanfjärdiläinen **Adam Korpak** oli Kuukauden/vuoden taitelija 2011 ja hänen näyttelynsä pidettiin Taalintehtaan virastotalossa 17.1.–9.3.2011.

Vuoden 2011 lopussa valokuvausjaoksessa oli jäseniä 19, joista aktiivisesti

toimintaan osallistui noin puolet. Syksystä lähtien valokuvajaos on kokonuttunut Västanfjärdin kirjastossa, missä on hyvät puitteet kuvien katsomiselle ja tapaamisille.

Tällä hetkellä aktiivisista jäsenistä kahdeksan on västanfjärdiläisiä.

Valokuvajaoksen seuraava näyttely "Valoa ja varjoa" kesäkuussa 2012 järjestetäänkin Västanfjärdin kirjastossa.

Valokuvajaoksen vetäjänä vuoden 2011 loppuun asti toiminut Heikki Ilaskari on Taideyhdistyksen valitsema vuoden taiteilija 2012. Hänen yksitysnäyttelynsä on esillä Taalintehtaan virastotalossa 1.6.–30.6.2011

Valokuvajaoksen jäseneksi voi liittyä kuka tahansa kuvauksesta kiinnostunut. Valokuvajaoksen vetäjänä toimii **Peter Flinkman** (peter@sillisatama.fi) ja sihteerinä **Marjatta Karikoski** (marjatta.karikoski@sauvalahti.fi).

Fotografiet kom till byn

På initiativ av **Heli** och **Heikki Ilaskari** bildade en grupp fotointresserade öbor våren 2009 en egen sektion inom Kimiöns Konstförening rf. Under sitt första verksamhetsår hade den åtta medlemmar. Man träffades en gång i månaden, studerade och samtalade om bilder – egna och andras. Man bekantade sig med gatufotografering och lärde sig bildbehandling.

Under de följande åren gjorde man fotoutflykter, studerade fler tekniska finesser och deltog i gemensamma utställningar. Också enskilda medlemmar ställde ut sina arbeten.

År 2011 arrangerade sektionen två egna, stora utställningar; en i Söderlängvik i juni och en i november i Dalsbruk. Vid Konstföreningens utställningar "Sol, vatten och vind" och "Mitt vackraste julkort" var fotosektionen starkt representerad. Västanfjärdson **Adam Korpak** var Månadens/Årets konstnär och höll på våren en egen utställning i ämbetshuset i Dalsbruk. I slutet av året hade sektionen hela 19 medlemmar. Åtta av dem är västanfjärdssoner.

Nästa utställning "Ljus och skugga" i juni detta år kommer följkjärligen att arrangeras i Västanfjärds biblioteksgalleri.

Heikki Ilaskari, som fungerat som sektionens dragare ända till slutet av år 2011 har av Konstföreningen utsetts till Årets Konstnär 2012. Under juni månad håller han en separatutställning i Dalsbruks ämbetshus.

Vem som helst som är intresserad av fotografering kan ansluta sig till fotosektionen. Nu fungerar **Peter Flinkman** (peter@sillisatama.fi) som dragare och **Marjatta Karikoski** (marjatta.karikoski@sauvalahti.fi) som sekreterare.

KP-Group

Minä ja henkilökunta toivojamme Sinut ja koko perheesi tervetulleiksi kattämään monipuolisista palveluitamme. Toivon, että viihdytte isolla tai pienellä sakilla, oli kesä tai talvi.

Olemme aina valmiina juuri Sinua varten!

Tervetuloa!

Tony Hellström ja muu KP-Groupin jengi

www.kp-ravintolat.fi

I Villa Felix kan du njuta av god mat och bra service.

Restaurangen är öppen måndag-lördag kl 11-22 och på söndagar kl 12-22.

Vi serverar lunch ma-lö kl 11-14 och brunch på söndagar kl 12-16.

Välkomna!

Villa Felixissä voit nauttia hyvästä ruuasta ja hyvästä palvelusta.

Ravintola on auki maanantai-lauantai klo 11-22 ja sunnuntaisin klo 12-22.

Lounas tarjollaan ma-la klo 11-14 ja brunssi sunnuntaisin klo 12-16.

Tervetuloa!

VILLA FELIX

Vestanviksvägen 95

040 5220595

info@villafelix.fi

www.villafelix.fi

Vestanvikintie 95

Övernattning & Restaurang

Yöpymistä & Ravintola

Hemma i Björkliden

Jag och min man Hessu hitte vårt hem i Västanfjärd via en ganska lång omväg. Vi hade sålt vårt hem i Vichtis på hösten år 2005 och flyttat till en by på Kanarieöarna, som vi redan tidigare hade bekantat oss med. Vi hade tänkt bli bofasta där men så gick det inte. Vår goda vän som bodde där avled överraskande. Därfor beslöt vi återvända till Finland på våren 2006. Jag har berättat om de här skedena i min bok "Oravanpyörästä Onnellisten saarelle".

Vi behövde alltså hitta ett nytt hem i Finland. Först utforskade vi Västra Nyland och utvidgade småningom letandet ända till Sagu och Kimitoön. Våren övergick i sommar och slutligen i höst. Vi hade sett otaliga hus men inget av dem kändes som vårt eget. Vårt hopp började ge vika.

Helt utan förväntningar beslöt vi titta på ännu en fastighet i Galtarby i Västanfjärd. Vi kom fram till ett vitt hus intill en vacker, björkbekvuxen sluttning. Stället hette faktiskt Björkliden. Jag hann inte ens stiga ur bilen innan jag uttalade de avgörande orden:

"Det känns som om vi kommer hem".

"Det tycker jag också", sa Hessu.

Björkliden blev vårt hem. Avgörande för hemkänslan blev också att husbonden i granngården erbjöd oss snö-

plogning innan vi ens hunnit be om det. När vi på våren skaffade oss en egen båt försåg oss samma härliga granne med en båtplats vid sin egen brygga. Så här utvidgades vårt revir till hela den fantastiska skärgården.

Skrärgården förtrollade oss helt. Det har varit en ren lyx för mig som författare och kolunist att kunna inräcka min sommarredaktion på vilken klippa som helst. Och för oss båda har havet, liksom den övriga naturen härikring, utgjort en omtömlig källa till inspiration och fotograferingsobjekt.

På Hessus fotoutställning, som pågår under hela juni månad i ämbetshusets fullmäktigesal i Dalsbruk, kan man se många bilder tagna i Västanfjärd

Jag har spritt rykten om vår vackra hemtrakt till vänner i hela världen. Året runt har vi haft besökare, till och med så långväga ifrån som Nya Zealand. De har med egna ögon kunnat se att jag talar sanning.

Jag är lycklig också över alla dem som blivit våra vänner här på ön. Med dem får vi dagligen dela den här skönheten. Vårt skutt ut ur ekorrhjulet slutade alltså lyckligt på "De Lyckligas Ö" någon helt annanstans än vi ursprungligen tänkt oss!

Heli Ilaskari

Heli och Hessu bland björkarna - Heli ja Hessu koivikko-rinteessä

M inun ja mieheni Hessun koti Västanfjärdissä löytyi melko pitkän ja mielenkiintoisen mutkan kautta.

Myimme syksyllä 2005 kotimme Vihdissa ja muutimme meille jo ennalta tuttuun kylään Kanarialla. Aikomuksemme oli jäädä sinne, mutta toisin kuitenkin kävi. Siellä asunut ystävämmekuoli yllättäen. Niin päättimme palata Suomeen keväällä 2006. Olen kertonut noista vaiheista kirjassani "Oravanpyörästä Onnellisten saarelle".

Meidän oli siis löydettävä Suomesta uusi koti. Etsimme sitä ensin Läntiseltä Uudeltaamaalta ja lopulta aina Sauvoa ja Kemiönsaarta myöten. Niin keväti kääntyti kesäksi ja viimein syksyksi. Olimme nähneet lukemattomia taloja, mutta mikään niistä ei tuntunut omanla. Aloimme jo luopua toivosta. Vihdoin, valla odotuksia, päättimme ajaa katsomaan vielä yhtä taloa Västanfjärdin Galtarbyssä. Pysähdyimme valkoisen talon pihaan, jota reunusti kaunis koivikkorinne. Paikan nimiakin oli Björkliden. En ehtinyt astua edes ulos autosta, kun jo sanoin Hessulle nuo ratkaisuvat sanat:

"Minusta tuntuu, että olemme tulleet kotiin."

"Niin minustakin", hän vastasi.

Björklidenistä tuli kotimme.

Ratkaisevan tärkeää kotiutumiselle oli myös se, että lähitilan isäntä tarjosi traktoriapua lumenuauraukseen, jopa ennen kuin ehdimme sitä edes itse kysyä. Kun heti seuraavana keväänä hankimme veneen, venepaikan järjesti sama ihana naapurin isäntä omasta laituristaan. Niin reviirimme laajeni suloiseen saaristoomme.

Saaristo lumosi meidät täysin. Minulle kirjailijana ja kolunistina on ollut ylellisyystä pystyttää "kesätoimisto" milloin millokin kalliolle. Ja meille molemmille valokuvaajina meri on ollut ehtymätön innoittaja ja kuvauskohde, kuten muukin täkäläinen luonto. Myös Västanfjärdissä kuvattuja kuvia on Hessun näytellyssä, joka on esillä kesäkuun ajan Taalintehtaan virastotalon valtuustosalissa.

Olen suitsuttanut kotiseutumme kauneutta myös ystäville ympäri maailman. Niinpä he ovat innostuneet tulemaan tänne aina Uutta Seelantia myöten, sekä kesällä etä talvipakkasilla. He ovat omin silmin vakuuttuneet, että puhun totta. Olen onnellinen myös kaikista lähellä asuvista ja läheisistä ystävistä, joiden kanssa saamme joka päivä jakaan tämän kauneuden. Hyppy oravanpyörästä päätyikin siis onnellisesti eri "Onnellisten saarelle" kuin alun perin olimme aikoneet!

Heli Ilaskari

Västanfjärds vikar – Västanfjärdin lahdet rf.

Föreningen grundades år 2004 av aktiva ortsbor och fritidsbosatta i Västanfjärd. I stadgan står att dess syfte är att främja miljövård med betoning på vattendrag och havsvikar på hemorten.

Föreningen har med hjälp av EU bidrag gjort ett åtgärdsprogram för vikarna i Västanfjärd. Berörda vikar är Sundviken, Bredviken, Riviken, Östviken, Västanfjärden (Hagaviken) och Galtarbyviken. Olika åtgärder föreslås för att minska på belastningen från vattendrag till de här vikarna. Meningen är att ett aktivt viklag ska jobba för varje "hemmayik". Man kan bekanta sig med åtgärdsprogrammet på Västanfjärds bibliotek eller beställa det per e-post från föreningens sekreterare.

Åtgärderna har hittills förverkligats bara i Bredviken. Där har en våtmark och sedimentationsbassänger byggts i samarbete med WWF:s våtmarksprojekt. Att klippa vass

från stränderna var en delåtgärd som sköttes som köptjänst av Kalle Augustsson, då föreningen hade EU-bidrag. Senare har viklagen klippt vassen längs vikstränderna på talko.

I flera år har man diskuterat hur vassen kunde utnyttjas och en tid samarbetade man

med estniska vassföretagare Siim Sooster. Spår av detta är vasstaken på vindskyddet och utfodringsbåset i strandängshagen vid Västanvikvägen.

Yhdistys perustettiin vuonna 2004 aktiivisten ja vapaa-ajan asukkaiden toimesta. Sääntöjen mukaan yleishyödynnilisen yhdistyksen tavoitteena on kotipaikkakunnan vesistöjen ja merenlahtien luontoarvojen edistäminen.

Yhdistys on EU-rahoitukseen avulla teettänyt toimenpideohjelman Västanfjärdin lahdielle. Ohjelman mukaan Sundviken, Bredviken, Riviken, Östviken, Västanfjärden (Hagaviken) ja Galtarbyviken. Suunnitelmassa on ehdotuksesta siitä, miten kuormitusta vesistölähtiin voidaan vähentää. Tarkoituksena on, että jokaisen lahden hyväksi toimii lahitunka, joka tekee työtä oman lahtensa eteen. Toimenpideoh-

jelma on saatavana Västanfjärdin kirjastosta ja sähköisesti yhdistyksen sihteeriltä.

Toimenpiteistä on toteutnut Bredviken. Sinne on rakennettu kosteikko ja laskeutusaltaita yhteistyössä WWF:n kosteikkohankkeen kanssa. Osa toimenpiteistä oli ruoon leikkaaminen rannoilta, mikä tehtiin ostopalveluna Kalle Augustsonilta, kun yhdistyksellä on EU-tukea. Sen jälkeen lahitunkat ovat leikanneet talkoilla ruokoa rannoilta.

Yhdistyksessä on monet vuodet keskusteltu siitä, miten ruoko tulisi hyödyntää. Usean vuoden yhdistys on tehnyt yhteistyötä virolaisen ruokomestari Siim Soosterrin kanssa. Tästä on näkyvä esimerkki Västanfjärdissä.

mm. Västanvikvägenin rantaniityllä, missä sekä ulkoruo-kintapaikan että tuulesuojan kattomateriaalina on ruoko. Talvella 2011 kerättiin jälätä kuivaa ruokoa, mikä paalattiin ja koepoltettiin Nivelaxin olkipaalikattilassa. Koe tehtiin yhteistyössä JÄRKI-vesiensuojeluhankkeen kanssa ja koe-polto toteutettiin lokakuussa. Eriaisia perusaineita, kuten ruokohelpeä, suoja-vyöhyke-heinää ja olkea kokeiltiin. Tulokset eivät näytäneet suuria eroja energiasäällössä, mutta kylläkin tuhkan määrässä, mikä johtui osaksi kattilan hapensaanti-asetuksista.

Yhdistyksellä on tänä päivänä noin 40 jäsentä. Jäsenet voivat vuokrata veneeseen asennettavaa ruokoleikkaa-

pgifter (namn, adress, e-post, e-postadress till sekreteraren).

Om Ni har frågor rörande verksamheten kontakta oss gärna:

Tomas Östermalm,

ordförande

0400-744953,

tomas.ostermalm@kitnet.fi

Annalena Sjöblom,

sekreterare

050-408132,

annalena.sjoblom@kimitoon.fi

Västanfjärds skolas föräldraförening

Arr en naggande god liten inofficiell förening som försöker göra det lilla extra för skolbarnen vid Västanfjärds skola. Från varje klass väljs en förälder för 1 lösår i gängen. Mötena hålls oftast på skolgården då det städas och fixas. Varje höst ordnas halloween-disco och varje vår avslutningsdisco för skolbarnen. På vändagen och vårterminens sista skoldag bjuds barnen och personalen på glass.

Vid vårväxlingen delar föräldraföreningen ut sex stipendier. Vidare ordnar föreningen med pulkor och olika leksaker, den senaste investeringen var en gunga och en karusell. Dessa sattes upp med talkokrafter.

ordförande
Johanna Jansson

jaa (DORO), ja niittykonetta (GRILLO GF4), millä voi leikata rantaniitytjyä.

Koneita vuokraa yhdistyksen puheenjohtaja Tomas Östermalm.

Yhdistyksen jäsenmaksu on 15 €/henkilö tai 30 €/perhe.

Liityäksesi jäseneksi maksu jäsenmaksu yhdistyksen tilille 163835-38833. Ilmoita myös yhteystietosi (nimi, osoite, s-posti) sihteerille.

Jos teillä on kysyttyväää, ottaakaan mielellään meihin yhteyttä:

Tomas Östermalm, Puheenjohtaja 0400-744953, tomas.ostermalm@kitnet.fi

Annalena Sjöblom, sihteeri 050-4080132 annalena.sjoblom@kimitoon.fi

Elämän makua Kyrkbackenilla

Västanfjärdin Kyrkbacken, vanha Västanfjärdin kylä elää muutosten aikaa. Ensintä luontopolku kirkkojen pohjoispuolen kallioiseen metsään, sitten osayleiskaava ja sen myötä katuvalot, kunnallistekniikka ja kaavoitettiin uusia omakotitonteja. Moni vanha kyläläinen on muuttanut kirkkomaan multiin ja vanhat talot ovat saaneet uudet asukkaat. Kyrkbackenin rakentamattomat tontit ovat myös alkaneet kiinnostaa ostajia, joista toivottavasti aikaa myöten saamme uusia västanfjärdiläisiä.

Leif Mäkinen on jo ehtinyt toista vuotta asua ja kunnostaa vanhaa Solbackan taloa. Matka Iittalasta Västanfjärdiin oli kiemurainen. Uuden asuinpaikan tuli olla lähellä merta ja Turkua, jossa naisystävä, taidemaalari **Sinikka Salmi** asuu. Turussa toimii myös Akademiska Orkestern vid Åbo Akademi, jonka orkesterimuusikkona Leif Mäkinen soittaa selloa. Pariskunta kertoo kiertäneensä ympäri Turunmaata etsimässä itelleen sopivaa taloa, ja toistasataa paikkaa tulikin katsastettua ennen kuin Solbacka löytyi syyskuussa 2010.

Molemmille Västanfjärdissä ovat tärkeitä luonto ja se rauha, mikä sykähdyttää aina kotipihaan tullessa. Pihaan ovat eksyneet hirvet ja sisiliskot, lähipuussa pesii sepelkyyhky, viereisellä niityllä astelevat kurjet, merikotkat kaartelevat taivaalla, alueella asustavien korppien raakuminen kuulostaa kotoisalta ja pari pyytäkin on nähty ruokailemassa metsän reunassa. Leif ja Sinikka ovat myös tyttävääsiä kunnan tarjoamiin palveluihin.

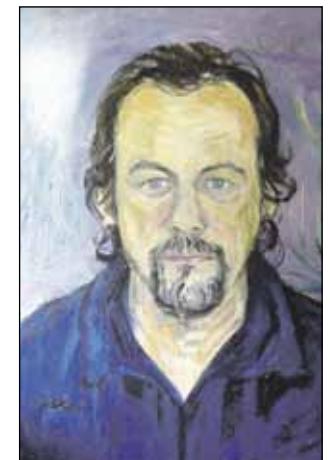
Sekä Leifille että Sinikalle Solbacka on inspiraation lähdde luovalle työlle. Orkesteri-

harjoitukset kerran viikossa, konserttiin valmistaudutessa tihemminkin, pitävät Leifin osan aika Turussa. Akademiska Orkestern konsertoi keväällä myös Kemiön kirkossa.

Jos konsertti oli yleisölle vaikuttava kokemus, oli se sitä myös Leifille, joka nuoresta asti oli odottanut pääsevänsä soittamaan orkesterin kanssa Sibeliusta. Sello on kulkunut Leifin mukana reilut 40 vuotta, vaikka työelämä on välillä vienyt toisille urille. Nyt hänen aikaa paneutuu siihen, mistä aina on haaveillut, muistiin.

Sinikka maalaa öljyväireillä sekä Turussa että Västanfjärdissä. Hänen maalauskaan voi nähdä toukokuussa Kemiönsaaren Taideyhdistyksen näyttelyssä (Taalintehtaan valtuustosalissa), Westankärrin kartanossa "Aurinkojatti/Soljakt" näyttelyssä 18.7.-12.8.2012 sekä Konstrundanissa heinäkuun lopussa.

Westankärrin näyttelyyn sekä Konstrundanin osallistuu Kyrkbackeniltä myös keräamikko Helena Laakkonen (Talliton). Sattumoisinko saman pikkutien varrelle on asettunut useampikin taiteilija? MK

Sinikka Salmen muotokuva
Leif Mäkisestä.

Blommor och äppelträd

"Om jag visste att världen gick under imorgon, skulle jag ändå plantera mitt äppelträd idag" sa en gång den amerikanske fredsaktivisten Martin Luther King.

Sådant är lätt att minnas då man besöker trädgårdsmästare Charlotta Henrikssons odlingar i Sundvik. Inför sommaren prunkar hennes tre växthus av olika sorters färgstarka blomster, ämnade att förgylla västanfjärdsbornas krukor och skrevor. Högsäsong för sommarblommorna är juni-juli. Direktförsäljning pågår söndag-fredag kl 9-19, lördagar kl 9-16.

Förutom blommande ettåringar kan man också fynda kryddörter, hallonplantor, pärnor och äppelträd.

Den intilliggande äppelodlingen, som omfattar ca 2500 träd, har nu via generationsväxling överläts till Charlotta som – liksom tidigare pappa Mikael – kompletterar den med biodling. Bina behövs för pollineringen av äppelblom, och honungen är förstås en trevlig biprodukt! Äpplen finns till salu ända in i oktober. Vintersorterna håller väl över jul.

Utöver de här trädgårdsprudkerna har Charlotta utvecklat en helt egen specialitet: Västanfjärdbakelsen. Då kommunerna på Kimröön sammanslogs, tyckte hon det fanns skäl att bevara det gamla hemortsnamnet åtminstone

någonstans – och så blev den läckra lilla bakelsefyrkanteren döpt. Västanfjärdbakelserna gör Charlotta på beställning året runt.

Charlottas trädgård hittar

man vid Sundviksvägen 485 i Västanfjärd. Telefon: 050-548 6976 och e-postadress: charlie_henriksson@hotmail.com.

SPS

Kukkia ja omenapuita

erilaisten kukkien värikoisto odottamassa pääsyä kaunis-tamaan västanfjärdiläisten ruukkuja ja pihojia. Kesäkukkien huippukausi on kesä-heinäkuu.

Suoramyntiä on joka päivä sunnuntaina perjantaihin klo 9-19, lauantaisin klo 9-16.

Yksivuotisten kukkien lisäksi puutarhasta löytyy myös yrtejä, vadelmantaimia, päärynä- ja omenapuita.

Omenaviljelmä, mikä käsittää noin 2500 puuta, on sukupol-envaihdoksen myötä siirtynyt Charlottalle, joka – kuten aikaisemmin isänsä Mikael – täydentää sitä mehiläisten hoidolla.

Mehiläisiä tarvitaan pölyttämään omenapuita, ja hunaja on tietyistä mukava sivutuote! Omenia on myynnissä aina lokakuulle asti. Talvilajikkeet kestävät hyvin joulun yli.

Puutarhafuotteiden oheen Charlotta on kehittänyt aivan uuden oman erikoisuuden: Västanfjärd-leivoksen. Kun Kemiönsaaren kunnat yhdessätiin, Charlottan mielestä oli syytä säilyttää vanha kotiseutunimi edes jossain – ja niin herkullinen pieni leivosneliö sai nimensä. Charlotta valmistaan Västanfjärd-leivoksia tilauksesta ympäri vuoden.

Charlottan puutarhan löytää osoitteesta Sundvikintie 485, Västanfjärd. P. 050-548 6976, sähköpostiosoite: charlie_henriksson@hotmail.com.

SPS

"Jos tiedäsin, että maailma tuhotuu huomenna, istuttaisin silti omenapuuni tänään", on joskus amerikkalainen rauhanaktivisti Martin Luther King sanonut.

Sanonta on helppo muisata, kun käy puutarhamestari **Charlotta Henrikssonin** viljelmillä Sundvikissa. Kesän kynnyksellä hänen kolmessä kasvihuoneessaan on vastassa

PJ Dialog

PJ Dialog är ett enmansföretag, som startade upp sin verksamhet 1990. **Peter Jنسén**, som äger företaget, arbetar som familjeterapeut och arbetshandledare, som vuxenutbildare, bla. med Metal Age seminarier. Därtill med något han har döpt till "skärgårdsterapi". Den består av torpet Solhem och en båt, lämplig för utfärder för grupper upp till 12 personer.

Som arbetshandledare jobbar Peter med olika personalgrupper och även individuellt, där målsättningen är ökat välbefinnande, hitta nya lösningar, kreativt tänkande och att orka i arbetet.

Metal Age består av ett tvådagars seminarium, där deltagaren fokuserar på ökat välbefinnande i arbetslivet, genom att "vaska fram" kreativa konkreta åtgärder, som de kan

omsätta i praktiken. Till konceptet hör även uppföljningar. Metal Age har visat sej vara en modell, där alla vinner. Dvs. även arbetsgivarens kostnader minskar ifråga om sjukfrånvaro och tidigare pensioneringar.

Respekt inför varandra och en sund självrespekt, är målen i anslutning till allt som företagaren jobbar med och för – och allt baserar sig på dialog, ett möte mellan mäniskor, där man stannar upp och reflekterar, utbyter tankar och lär sig nya användbara förhållningssätt.

Peters arbetsområde i världen är mellan Nådendal och Karis, med olika avstickare runtom i södra Finland.

pj@pjdialog.net 0500526 002

työskentelee eniten parisuhde- ja perhe-, mutta myös väkivaltaan liittyvien ongelmien parissa. Hän vetää yhteistyössä eri toimeksiantajien kanssa kursseja, joiden paino-pisteet ovat parisuhteet.

Työhonohjaajana Peter tekee töitä erilaisten henkilöryhmien kanssa, ja jopa yksilöllisesti, tarkoituksena löytää uusia ratkaisuja, lisätä hyvinvointia, luovaa ajattelua ja työssä jaksamista.

Metal Age koostuu kakkipäiväisestä seminaarista, missä osallistu-jat tähtäävät kasvavaan työhyvinvoointiin tuomalla esii luovia konkreettisia toimenpiteitä, joita voivat toteuttaa käytännössä. Ohjelman kuuluu myös seu-

ranta. Metal Age on osoittautunut malliksi missä kaikki voittavat. opa työnantajien kulut ovat pienentyneet sairauspoissaolojen ja varhaisten eläkkeel-lesirytmisten vähenyttyä.

Toisten kunnioittaminen ja terve itsentunto ovat se päämäärä kaikessa yrityksen toiminnessa ja kaikki perustuu keskusteluun, ihmisten väliin kohtaamisiin, joissa pyyhdytään pohdiske-leemaan, vahdetaan ajatuksia ja opitaan uusia käytökelpoisia käyttäytymismalleja.

Arkisin Peterin työmatka-alue on Naantalin ja Karjaan välillä, joskus myös muualla Etelä-Suomessa.

pj@pjdialog.net 0500526 002

Västanfjärds bibliotek – här finns något för alla

"Man skulle nästan kunna flytta till Västanfjärd för bibliotekets skull."

Gunilla von Porat,
Årets Låntagare på Kimitoön 2012

Västanfjärds bibliotek får fina komplimanger av sina besökare – biblioteksutrymmen är trivsamma, bibliotekssamlingarna är välförsedda, och utställningsutrymmet ett av de bästa inom kommunen. Det här lyftes speciellt fram under den välbesöpta utställningen av Vuxensinstitutets uppskattade utställning av kursarbeten i maj.

Biblioteket är en del av Kimitoöns kommunbibliotek, med övriga bibliotek i Kimito, Dalsbruk och Hitis. Dessutom är det en del av det större bibliotekssamarbetet Blanka, som också omfattar Pargas stadsbibliotek (Pargas, Nagu, Korpo, Houtskär och Iniö). Med en gemensam katalog ger det här tillgång till närmare 300.000 böcker, tidskrifter, e-böcker, ljusböcker, DVDn, musik CDn, mm. Två gånger i veckan transporteras material mellan de olika biblioteken. Beställda böcker kommer alltså fort till det bibliotek där låntagaren finns. Låntagare från biblioteken inom

Blanka kan också använda sina lånekort och låna direkt i alla andra Blanka-bibliotek.

Varifrån kommer då namnet Blanka? En gammal sagan berättar att drottning Blanka av Namur (1316 – 1363) på en resa i österled lovade offra sin gyllene krona åt det vackraste hon såg under resan. Då hon såg fjärden i Åbolands skärgård, lät hon kronan sjunka i vågor – fjärden var det vackraste hon hade sett! Så fick Gullkrona fjärd sitt namn. När biblioteken hösten 1995 utlyste en namntävling för sitt samarbete fanns namnet Blanka bland förslagen. Den gamla sägnen gjorde sig påmind.

Blanka symboliseras nu bibliotekens

kontakt med det föregångna och det mytiska i detta informationens och teknikens tidevarv. Namnet associerar också till den egenartade natur, som så starkt präglar näringar och kommunikationer i regionen.

Vilken service kan biblioteket i Västanfjärd erbjuda besökarna utöver utlåning av material? En gemytlig läsesal ger läsro att läsa dagstidningar och tidskrifter. Näturföring på kunddatorerna i biblioteket ger bland annat tillgång till över 1700 dagstidningar från 92 länder. Biblioteket är också utrustat med trådlöst

nätverk, och kopieringsmöjligheter. Det senaste tillskottet till den service som erbjuds inom Blankas är utlåning av e-böcker och läsplattor. Utställningsutrymmet är gratis och flitigt använt sommartid. Vintertid används det främst för olika möten och tillställningar, men utställningar är också välkomna. Bibliotekets personal står gärna till tjänst med att söka fram information i olika frågor.

Västanfjärds bibliotek är uppskattat av barnfamiljer och mycket bokmedvetna små låntagare. Sagostunderna under vinterhalvåret är öppet för barn och föräldrar, och har lockat många att delta.

Utöver normal biblioteksverksamhet fungerar Västanfjärds bibliotek som en av kommunens servicerådgivningspunkter. Turistinformation och kartor finns att hämta i biblioteket, och från den lilla turistinfokiosken i Lammala.

Inte bara fast boende inom Västanfjärd och inom kommunen, utan också sommarboende är välkomna att anhålla om ett avgiftsfritt lånekort och bli låntagare i biblioteket. Och om den natursköna strandmiljön kring biblioteket lockar till promenader är det bara att låna gångstavar från biblioteket!

Då bibliotekarie Maj Söderman avgått med pension och biblioteksfunktionär Laura Naukkarinen är moderskapsledig jobbar Gunilla Ritkaew i Västanfjärd med stöd från de andra biblioteken vid behov.

Bibliotekschef Karolina Zilliacus konstaterar att det absolut borde hittas en hyresgäst till nedre våningen. Hon har diskuterat problemet med kommunens fastighetsavdelning och hälsar att den som eventuellt har något tips ska höra av sig. Kontakta t.ex. fastighetschef Thomas Ginlund, t. 02 4260 820 eller 050 327 7161.

Zilliacus påpekar att framtiden för bibliotekets del i Västanfjärd ändå ser ut som tidigare och att det absolut inte finns några planer på indragning - vilket hon emellanåt fått höra rykten om.

Fortunas stapellöpning i Gräsgnäs

Sommarens utställningar i biblioteket 2012:

- Juni – **Ljus & skugga / Valoa ja varjoja**. En fotoutställning, arr. Kimitoöns konstförenings fotosektion/Kemiönsaaren taideyhdistyksen valokuvajäosto
- Juli – **Bygdesjöfart under segel / Purjealuksemme meriliikenteessä** - en utställning av de fartygstavlor som donerades till Västanfjärds kommun för 50 år sedan. Arr. Västanfjärds byråd
- Augusti – **Speglar/ Hejastukia**, en utställning av pastellmålningar och kolteckningar med skärgårdsmotiv, av Elisabeth Lindfors.

Efter augusti är inga utställningar planerade, vilket kanske någon läsare kan nappa på. Sommaren är högsäsong, men utställningar tas gärna emot hela året.

Biblioteket i Västanfjärd är öppet måndagar och fredagar kl 14–19, tisdagar och onsdagar kl 10–16, stängt på torsdagar.

Gunilla Ritkaew, t.f. bibliotekarie

Kesän näyttelyt kirjastossa 2012

Kesäkuu

Valoa ja varjoa, Valokuvanäyttely, järj. Kemiönsaaren taideyhdistyksen valokuvajäosto

Heinäkuu

Purjealuksemme meriliikenteessä, Näyttelyssä Västanfjärden kunnan 50 vuotta sitten lajioituksesta saamat laivataulut, järj. Västanfjärden kyläyhdistys

Elokuu

Hejastuksia, Elisabeth Lindfors, Saaristoaiheisia pastellimaalauskirjat ja hiihilipirrokset

Elokuun näyttelyn jälkeen ei toisataiseksi ole suunniteltu näyttelyitä, mutta mikäli joku lukijoistamme on kiinnostunut, tila on vapaa. Kesä on suosituin näyttelyaika, mutta muinaan aikoina järjestämme näyttelyitä mielellämme.

Västanfjärden kirjasto on auki maanantaisin ja perjantaisin klo 14–19, tiistaisin ja keskiviikkoisin klo 10–16, torstaisin suljettu.

Gunilla Ritkaew, tilapäinen kirjastonhoitaja

Västanfjärden kirjasto – jokaiselle jotakin

"Västanfjärdiin voisi vaikka muuttua kirjaston takia".

Gunilla von Porat, Vuoden Lainaaja Kemiönsaarella 2012

Västanfjärden kirjasto saa asiakkailtaan hyvää palautetta - kirjastotilat ovat viihtyisät, kirjavalikoima on monipuolinen ja

näyttelytila kunnan parhaimpia.

Erityisesti nämä seikat tulivat esille Aikuisopiston paljon kävijöitä keränneen, arvostetun kurssitöiden näytelyn yhteydessä toukokuussa.

Västanfjärden kirjasto on osa Kemiönsaaren kunnankirjastoa, kuten Kemiön, Taalintehtaan ja Hiittisten kirjastotkin. Ne ovat myös osa suu-

rempaa kirjastoverkostoa Blankaa, mikä käsittää Paraisten kaupunginkirjaston (Parainen, Nauvo, Korppoo, Houtskär ja Iniö). Yhteinen kirjastoluettelo takaa liki

300000:n artikkelin (kirjat, aikakausilehdet, e-kirjat, äänikirjat, DVD:t, musiikki CD:t ym.) saatavuuden. Aineisto kulkee kirjastojen välillä kaksi kertaa vuikossa .

Tilatut kirjat saadaan siis nopeasti lainaajan kirjastoon. Blankaan kuuluvien kirjastojen lainauskorttia voi myös käyttää suoraan muissa Blankan kirjastoissa.

Mistä sana Blanka tulee? Vanha taru kertoo, että Namurin kuningatar Blanka (1316–1363) itäväylän matkaltaan lupasi Uhrata kultaisen kruununsa matkan aikana kauneimmalle näkemälle. Kun hän näki ulapan Turunmaan saaristossa, antoi hän kruununsa vajota aaltoihin – ulappa oli kauneinta mitä hän oli nähtyn!

Niin sai Gullkronanselkä nimen-sä. Kun kirjasto syksyllä 1995 julisti yhteistyöhankkeelle nimikilpailun, oli nimi Blanka ehdotusten joukossa. Vanha taru muistutti itsestään. Blanka symbolisoi kirjaston yhteyttä menneeseen ja myyttiseen tänään tiedon ja tekniikan aikakautena. Nimi viittaa myös myös siihen ainutlaatuiseen luontoontoon, mikä niin voimakasta-leimaa elinkeinoja ja tiedonvälitystä seudulla.

Mitä muita palveluja Västanfjärden kirjasto voi asiakkaille tarjota kui aineiston lainausta? Viihdyssä lukusalissa on ilo lukea päivä- ja aikakausilehtiä.

Yleisön käytössä olevilla tietokoneilla on netin kautta pääsy yli 1700:n ja 92 maan päivälehdien sivuille. Kirjastossa on myös verkoston nettityyppi sekä kopointimahdollisuus.

Uusin lisäys Blankan palveluihin

on e-kirjojen ja lukulaitteiden lainaus.

Ilmainen näyttelytila on kesäaikana ahkerassa käytössä. Talviaikana tilassa pidetään enimmäkseen erilaisia kokouksia ja tilaisuuksia, mutta myös näyttelyt ovat tervetulleita. Kirjaston henkilökunta auttaa mielellään etsimään tietoa mitä erilaisimmissä kysymyksissä.

Lapsiperheet ja varsinkin kirjatietoiset pienet lainsaatavat arvostavat Västanfjärden kirjastoa. Satutunnit talviukuausina ovat avoimia sekä lapsille että vanhemille, ja ne ovatkin saaneet monia osallistujia.

Kirjastotoiminnan lisäksi Västanfjärden kirjasto toimii kunnan palvelu- ja neuvontapisteenä. Kirjastosta ja Lammalan keskustassa olevasta Infokioskista voi hakea matkailuesitteitä ja karttoja.

Ei pelkästään vakituistesti Västanfjärdissä asuvat ja kuntalaiset vaan myös kesäasukkaat ovat tervetulleet hakemaan maksuttoman lainauskortin ja lainaajaksi kirjastoon. Ja jos luonnonkaunis rantamaisema kirjaston ympäristössä houkuttelee kävelylle, saa kirjastosta lainaksi kävelyysauvat.

Koska kirjastonhoitaja Maj Söderman on jäänyt eläkkeelle ja kirjastovirkailija Laura Naukkarinen on äitiyslomalla, työskentelee Gunilla Ritkaew Västanfjärdissä. Tarvittaessa hän saa apua multelta kirjastoiltä.

Kirjastotoimittaja Karolina Zilliacus toteaa, että kirjaston alakertaan pitäisi ehdottomasti saada vuokralaisia. Hän on keskustellut ongelmasta kunnan kiinteistösastan kanssa ja toivoo, että jos jollain mahdollisesti on jokin vihje, ilmoitaisi siitä. Ottakaa yhteyttä esim. kiinteistöpäällikö Thomas Ginlundiin, p. 02 4260 820 tai 050 327 7161.

Zilliacus painottaa, että Västanfjärden kirjaston tulevaisuus näyttää samanlaiselta kuin aikaisemminkin, eikä ehdottomasti ole mitään suunnitelmia lakkauttamisesta – mistä toisinaan on kuullut huhupuheita.

VUF

ett större familjejippo med Apan Anders och därefter den traditionella fotbollsmatchen ungkarlar-gubbar på planen vid Vårdkasen.

VUF:s tennisbanor ligger invid Vårdkasen och är tillgängliga för alla som vill prova på eller spela tennis aktivt. Ungdomsföreningen försöker väcka nytt intresse för tennis genom **tenniskurser i början av juni för barn, unga och vuxna**.

Vårdkasen besöks regelbundet av gästände teatergrupper.

Ungdomsföreningen har investerat i fem luftvärmepumpar år 2011 för att få ner värmekostnadera. Nytt golv sattes in i festsalen samma år och samtidigt förnyades även ett elskåp vid scenen. Kommande saneringar är taket som bör förnyas nu på hösten med början i september och därefter skall även golvet i serveringsutrymmet och vestibulen förnyas. Dam- och herr wc:n bör även fräscha upp vilket skjuts fram till 2013. Underhållskostnadera för Ungdomsföreningen är höga men nödvändiga.

Mera information och bokning av lokal och tennisbanor fås via **Nimas Corner, tel. 02427627**

Västanfjärds Ungdomsförening rf. hör till Finlands äldsta föreningar. Vi är glada över att verksamheten fortsätter tack vare aktiva medlemmar och talkoarbetare. Till Västanfjärds Ungdomsföreningens främsta uppgifter hör att befästa traditioner, idrott, kultur och fritid.

Föreningshuset Vårdkasen kan hyras för olika evenemang såsom t.ex. fester, idrott, kulturevenemang, och möten. Lokalen är 750 m² stor med festsal, serveringsrum, kök, vestibul, vindusutrymmen med litet kök samt källarutrymme med kök och tillgång till tv och musik.

Till VUF:s årliga storsatsningar hör det traditionella **midsommarfirandet vid Vårdkasen** på midsommarafaston med **stångresning, sång, lotteri och annat program**. Evenemanget besöks av ca 300–500 ortsbor och besökare från andra orter. I programmet ingår traditionellt både pilkastning och luftgevärsskytte. Nytt för 2012 är mete för de allra yngsta.

Bingo i Vårdkasen arrangeras totalt sju tisdagar med början efter midsommar. I juli 2012 ordnas

VÄSTANFJÄRD BULLETIN

20 år bland blommor

I Nivelax by i norra delarna av Västanfjärd ligger vår trädgård, bara en liten bit från stället där alla öns kommuner möttes!

Det har alltid varit viktigt att vara på Västanfjärds sida och i hjärtat kommer vi alltid att förblif västanfjärdsbor!

Vi firar i år ett jubileumsår, 20 år sen starten 1992! Före det fanns det nog odling på gården, men då var det mera grönsaksodling på friland som gällde. Då var det meningen att växthusodlingen skulle gå till midsommar då frilandsodlingen skulle ta vid. Under åren som gått har vi format oss efter kundernas behov och efterfrågan till det vi är idag: En blombutik med allt det innehåller. Vi gör buketter och uppsättningar till bröllop, dop, födelsedagar och begravningsar.

Året runt har vi haft öppet sen vi köpte vår första lilla blomkyl! I början hade vi kanske inte alla sorter, men nu finns det ofta rosor, nejlikor, liljor och också spänande exotiska snittblommor som Flamingo, Protea mm i olika färger.

Grönväxter har vi lite mer av på hösten, då vi brukar hålla en grönväxt-vecka, då finns det plantor i olika

storlekar för både skuggiga och soliga lägen. Blommane växter som orkidéer hör också till vårt normala sortiment.

På våren är växthusodlingen det viktigaste i vår trädgård. Vi börjar tidigt när det är som kallast ute i januari – februari månadsskiftet; då har vi vår inne hos oss! Vi sår, skolar, vattnar och sköter sommarblommor, kryddor och grönsaksplantor.

Senare på sommaren, då ett växthus tömts på sommarblommor planterar vi tomater, gurka, paprika och vattenmelon där, så att vi mitt på sommaren kan sälja goda, färsk grönsaker. Speciellt tomaterna som fått växa hos oss brukar anses vara goda. Det beror på att tomaterna skördas när de är färdiga och inte halvt gröna och för att de växer i mull och inte i stenull eller närlösning.

Tordagar blir det ganska många av på ett år, från mars till oktober. Vi förmedlar också blommor hem till kunder och jubilarer, så det blir en hel del körande på ön. Tur att vi finns i mitten så att det bli ungefär lika långt åt alla håll!

**Blomsterträdgården
E.M & A Järvinen**

20 Vuotta kukkien keskellä

Puutarhamme sijaitsee Nivelaxin kylässä Västanfjärdin pohjoisosassa vain kiiven heiton päässä paikasta missä saaren kaikkien kuntien rajat kohtasivat! Meille on aina ollut tärkeää olla Västanfjärdin puolella ja sydämeltämme tulemme aina olemaan västanfjärdiläisiä!

Tämä vuosi on juhlavuosi, aloitimme 20 vuotta sitten, vuonna 1992! Ennen sitä meillä oli viljelyt enimmäkseen vihanneksia avomaalla. Tarkoitus oli, että kasvihuoneviljely olisi ollut kausiluontoista keskikesään asti ja sitten olisimme jatkaneet avomaiviljelyllä. Kuluneiden vuosien aikana puutarhamme on muodostunut asiakkaiden tarpeiden ja kysynnän mukaiseksi, sellaiseksi kuin se tänäpäivänä on: Kukkakauppa kaikkine siinä liittyvine palveluineen.

Teemme kimppuja, asetelmia häihin, kastejuhliin, syntymäpäiville ja hautajaisiin. Olemme pitäneet auki ympäri vuoden sen jälkeen kun hankimme ensimmäisen pienien kukkan kylmön. Aluksi valikoimamme oli pieni, mutta nykyään meillä on usean värisiä ruusuja, neilkoita, liljoja sekä jäännittäviä eksoottisia leikkokukkia kuten Flamingo ja Protea, muun muassa.

Syksyisin meillä on enemmän viherkasveja. Silloin järjestämme yleensä viherkasviviihdon, joka puolelle. Myöhemmin kesällä kun yksi kasvihuoneistamme tyhjenee kesäkukista, istutamme tomaatteja, kurkkua, paprikaa ja vesimelonian joten keskikesällä voimme myydä hyviä tuoreita vihanneksia. Erityisesti kasvihuoneessamme kasvaneet tomaattitaimet ovat olleet suosittuja, ehkä siksi, että tomaatit kerätään kypsinä ja ne ovat saaneet kasvaa mullissa eivätkä kivistillä tai ravintoneesteessä.

Toripäivä kertyy aika monta vuodessa maalis-lokakuun aikana. Kuljetamme myös kukkia koteihin asiakkaille ja juhliin, jotka ajoa ympäri saartamme kertyy aika lailla. Onneski olemme keskellä saarta niin matkat ovat suunnilleen yhtä pitkät joka puolelle.

**Blomsterträdgården
E.M & A.Järvinen**

Nivelaxnejdens byråd aktiverar västanfjärdsborna vintertid!

Efter några lugnare verksamhetsår är Nivelaxnejdens byråd igen en aktiv förening som satsar stort på motionsverksamhet för västanfjärdsbor under vinterhalvåret.

– Den arrangerade verksamheten består av olika evenemang som isdisco, vinterjippon och ishockeyträningar med barn och ungdomar i fokus, men visst ligger det också i byrådet intresse att aktivera vuxna att ta sig ut i skidspåren och till skridskobanan, säger byrådets ordförande **Lisbet Lindblom**. Byrådets verksamhet finns på Bjärkas gård intill golfbanan, men byrådet sköter också om att skidspåren vid Västanfjärds skola och Sofia daghem är i skick för skol- och daghemsbarnen under årets snörika månader.

År 2011 arrangerade byrådet en minitvårs i samarbete med föreningen Jäntevä i Dalsbruk – en skiddag som uppmuntrade skidintresserade att under fyra timmar ta sig på skidor mellan Bjärkas i Västanfjärd och sportplanen i Dalsbruk.

– Over 60 personer deltog och de flesta valde att skida till och med båda vägarna, berättar Lindblom. Senaste vinter fanns det dock inte tillräckligt med snö, så det blev ingen tvärs. Istället arrangerade vi en bussresa till ishallen i Salo där skridskobanans is under några veckor inte höll god standard på grund av vädret.

utan aktiva talkoarbetare skulle byrådet inte kunna erbjuda traktens invånare vattnade och skottade skridskobanor, en nyligen restaurerad ishockeyrink eller systematiskt uppdragna skidspår. Dessutom erhåller byrådet årligen bidrag från Kimitoöns kommun som bland annat går till underhåll av den lilla omklädningsstugan och till bränslekostnader för snöslunga och snöskoter.

– Och utan Bjärkas gårds välvilliga inställning till vår verksamhet skulle byrådet förstås inte kunna fungera på sin nuvarande plats, så ett stort tack till familjen Bergholm, avslutar Lindblom.

Mera info om Nivelaxnejdens byråd finns på adressen www.nivelax.fi

**Text:
Johanna Wikgren-Roelofs**

SILLISATAMA

MAINOSTOIMISTO
LOGOTYPER
BROCHYRER OCH ANNONSER
GRAFISK PROFILERING
WEBSIDOR
MM. ESIITTEET & ILMOUTUKSET
YRITYSGRAFIKKAA
WWW-SIVUT
JNE.

info@sillisatama.fi

www.sillisatama.fi

WALLES TAXI

Jan Wallenius

Kimitoön

0400 110 550

Invataxi 1 + 8

Sektionsfällning av gårdssträd

Pihapuiden kaatoa paloina

Stugmiljötjänst - Mökkiympäristöpalvelu M. Salmelin
tel. - puh. **0400 648 225**

F:ma Margita Holmqvist

- Städning
- Fastighetsskötsel

Kimitoön
050-3528075
margita.holmqvist@dnainternet.net

Keramiikkapaja ja Galleria

Västanfjärdissä,

Tallitonttu

K. SÖDERSTRÖM Ab

Byggnadsarbete av alla slag
samt Grävning även i skärgården

Västanfjärdsvägen 822, 25830 Västanfjärd
t.0400-323 531
e-post: info@ksab.fi, www.ksab.fi

AB TUREHAMN OY

STUG- OCH
BÅTPLATSUTHYRNING
MÖKKI- JA
VENEPAIKKAVUOKRAUS
BYGGNAÐSPLANERING-
RAKENNUSSUUNNITTELU

Kenneth Lindroos
+358415023385
kenlin@dnainternet.net

Charlottas SOMMARBLÖMMOR KESÄKUKKIA

Välkommen till mitt växthus i Södersundvik!
Tervetuloa kasvihuoneelleni Södersundviikiin!

ÖPPET/AVOINNA:
må-fre/ma-pe kl(o) 9.00 - 19.00
lö/la kl(o) 9.00 - 16.00
sö-su kl(o) 9.00 - 19.00
© 050-5486 976
Sundvikv.-tie 485, Västanfjärd

Välkomna!
Tervetuloa!

Berndt Hagman 040 580 1934

Båtplatser, Vinterförvaring & underhåll
Skyddat läge vid Västanfjärden

Grävmaskinsarbeten & muddring

Normal och "långbom" maskin
Även övriga entreprenadarbeten

hagman.10@gmail.com

Det händer i Västanfjärd – Västanfjärdissä tapahtuu

Sommarutställningar på biblioteket

Juni 1-29

Ljus & skugga / Valoa ja varjoa. En fotoutställning, arr. Kimitoöns konstförenings fotosektion / Valokuvaanäyttely. Kemiönsaaren taideyhdistyksen valokuvausjaosto.

Juli

Bygdesjöfart under segel / Purjealuksemme meriliikenteessä – en utställning av de fartygstavlor som donerades till Västanfjärds bibliotek för 50 år sedan. Arr. Västanfjärds byråd. Västanfjärdin kunnalle 50-vuotta sitten lahjoitettujen laivataulujen näyttely. Järj. Västanfjärdin kyläyhdistys.

Augusti

Speglar – Hejastukia, en utställning av pastellmålningar och kolteckningar med skärgårdsmotiv, av Elisabeth Lindfors. Pastellimaalausia ja hilipiirustuksia.

Juni – Kesäkuu

Fre-Pe 1.6.

Friday PB OPEN, Bjärkas Golf
Mercedes-Benz Tour 7, Bjärkas Golf
DG Måndagstour OPEN, Bjärkas Golf

Sö-Su 3.6.

Friday PB OPEN, Bjärkas Golf
Trubadur, Café Bar Eugenia - Kalkholmen

Må-Ma 4.6.

Högmässa i gamla kyrkan , kyrkkaffe

Fre-Pe 8.6.

Mercedes-Benz Tour 8, Bjärkas Golf

Lö-La 9.6.

Friday PB OPEN, Bjärkas Golf

Sö-Su 10.6. kl(o) 10

Båtbesiktning /Venekatsastus på Kalkholmen och/ja i Vestlax

Sö-Su 10.6.

Gudstjänst

Fre-Pe 15.6.

Mercedes-Benz Tour 9, Bjärkas Golf

Lö-La 16.6 kl(o) 14

Friday PB OPEN, Bjärkas Golf

Sö-Su 17.6 kl(o) 15

Midsommarstång – Midsommarlotteri / Juhannussalon pystytys – Juhannusarpajaiset. Vårdkasen VUF

Sö-Su 17.6.

Högmässa, kyrkkaffe vid klockstapeln

Fre-Pe 22.6.

Trubadur Toni Nuotio, Café Bar Eugenia- Kalkholmen

Lö-La 16.6 kl(o) 14

Gudstjänst

Sö-Su 17.6 kl(o) 15

Mercedes-Benz Tour 10, Bjärkas Golf

Sö-Su 17.6.

VUF-Bingo, Vårdkasen

Ti 26.6. kl(o) 19

Allsång i Hagalund med Visans Vänner, lotteri och servering/Hembygdens Vänner/Yhteislaulutilaisuus Hagalundissa

To 28.6. kl(o) 19

Öppning av utställningen Bygdesjöfart under segel och samtidigt Västanfjärds byråds informa-

Lö-La 30.6. kl(o) 13

tionstillfälle på biblioteket / Purjelaivamme meriliikenteessä-näyttelyn avajaiset ja Västanfjärdin ky-

Lö-La 30.6.

läyhdistyksen tiedotustilaisuus kirjastossa

Juli – Heinäkuu

Danceband Happy Days, Café Bar Eugenia- Kalkholmen

Sö-Su 1.7.

På biblioteket i juli, en samtalsstund med Lillholmens stipendiat 2012, Fredrik Lång

Sö-Su 1.7.

Mercedes-Benz Tour 11, Bjärkas Golf

Sö-Su 1.7. kl(o) 12

Op-Pohjola OPEN, Bjärkas Golf

Sö-Su 1.7. kl(o) 13

Skärgårdsbord-Saaristolaispöytä Café-Bar Eugenia, Kalkholmen

Må-Ma 2.7.

Eugenia: Seglats för allmänheten-Yleisöpurjehdus / Pro Kimitoöskutan

Må-Ma 2.7. kl(o) 17-19

DG Måndagstour OPEN, Bjärkas Golf

Må-ma 2.7. kl(o) 20-22

Öppen Loppis för alla på Kalkholmen/Kaikille avoin Kirppis Kalkholmenilla

Må-Ma 2.7. – To 12.7.

Musik i ruinerna på Kalkholmen/Musiikkia raunioilla

Ti 3.7. kl(o) 10 och-ja 17

Simskola – Uimakoulu, Gräggäns / Folkhälsan i Västanfjärd

Ti 3.7. kl(o) 19

Cyklingsturer i Västanfjärd, start vid bibban/Pyrälyretket Västanfjärdissä, lähtö kirjastolta

On-Ke 4.7. kl(o) 12

VUF-Bingo, Vårdkasen

On-Ke 4.7. kl(o) 20

Fisksoppa- Kalakeittoa på Café-Bar Eugenia - Kalkholmen

To 5.7. kl(o) 17

Vesper i gamla kyrkan – Vesper vanhassa kirkossa

Fre-Pe 6.7. kl(o) 11-19

Öppning av naturstig – Luontopolun avajaiset

Fr-Pe 6.7. kl(o) 10-18

Baltic Jazz Scramble OPEN, Bjärkas Golf Bastu,3-räters middag, live-jazzmusik. – Sauna, juhlaillallinen, elävä jazzmuusikka. Bokningar-Varaukset , Bjärkas Golf

Lö-La 7.7. kl(o) 9

"Drop inn" på Wellness o avslappning på Villa Felix. På kvällen trubadur – Hyvivointipäivä Villa

Sö-Su 8.7.

Felixissä. Illalla trubadur

Sö-Su 8.7. kl(o) 15

Torgdag i Lammala vid fd. kommunikansli – Toripäivä Lammalassa

Ti 10.7. kl(o) 13

Mercedes-Benz Tour 12, Bjärkas Golf

Ti 10.7. kl(o) 19

Skärigudstjänst på Majholmen, avfärd – lähtö Lammala kl(o) 14.

To 12.7. kl(o) 18

Saarijumalanpalvelus Majholmenissa,

Fre-Pe 13.7.

Eugenia:Seglats för allmänheten-Yleisöpurjehdus / Pro Kimitoöskutan

Fr-Pe 13.7.

VUF-Bingo, Vårdkasen

Lö-La 14.7.

Simavslutning och lotteri Gräggäns / Folkhälsan i Västanfjärd

Lö-La 14.7.

Uimakoulun päättosjuhla ja arpajaiset Gräggänsissä

Lö-La 14.7.

Friday PB OPEN, Bjärkas Golf

Lö-La 14.7.

DG & HG Seniorkamp, Bjärkas Golf

Lö-La 14.7.

Mercedes-Benz OPEN, Bjärkas Golf

Lö-La 14.7.

Trubadur Pekka Lonka, Café -Bar Eugenia

Lö-La 14.7.

Kimitoöns musikfestspel – Kemiönsaaren Musiikkijuhlat

kl(o) 20

Böndernas kyrkfärd nya kyrkan. Talonpoikain kirkkomatka uudessa kirkossa

kl(o) 22

Konsert i ljusets sken, gamla kyrkan. Kynttiläkonsertti vanhassa kirkossa

Sö-Su 15.7.

Mercedes-Benz Tour 13, Bjärkas Golf

Ti 17.7. kl(o) 19

VUF-Bingo, Vårdkasen

Fre-Pe 20.7.

Friday PB OPEN, Bjärkas Golf

Fr-Pe 20.7. kl(o) 14-16

Familjejippo med Apan Anders Vårdkasen Perhetapahtuma

Fr-Pe 20.7. kl(o) 18

Fotismatch gubbar-ungkarlar, fotbollsplan – Jalkapallo-ottelu ukot-poikamiehet. Jalkapallokontti/VUF

Lö-La 21.7.

DG Marathon OPEN, Bjärkas Golf

Sö-Su 22.7.

Mercedes-Benz Tour 14, Bjärkas Golf

Ti 24.7. kl(o) 13

Eugenia:Seglats för allmänheten-Yleisöpurjehduksia/Pro Kimitoöskutan

Ti 24.7. kl(o) 19

VUF-Bingo, Vårdkasen

Fre-Pe 27.7.

Friday PB OPEN, Bjärkas Golf

Fer-Pe 27.7.-Sö-Su 29.7.

Konstrundan: Sinikka Salmi och Tallitonkuu/Helena Laakkonen

Lö-La 28.7.

Trubadur, Café- Bar Eugenia, Kalkholmen

Sö-Su 29.7.

Mercedes-Benz Your 15

Ti 31.7. kl(o) 19

VUF-Bingo, Vårdkasen

Augusti – Elokuu

Fre.Pe 3.8.

Friday PB OPEN, Bjärkas Golf

Sö-Su 5.8.

Kimitoön.vs Teijo / Perniö, Bjärkas Golf

Må-Ma 6.8.

DG Måndagstour OPEN, Bjärkas Golf

Ti 7.8. kl(o) 19

VUF-Bingo, Vårdkasen

Sö-Su 12.8.

Mercedes-Benz Tour 16, Bjärkas Golf

Lö-La 18.8.

Quattro golf, Bjärkas Golf

Sö-Su 19.8.

Mercedes-Benz Tour 17

Lö-La 25.8.

Forneldarnas Natt – Muinaistulien Yö, Kalkholmen

kl(o) 15

Kaffeservering, aktuell information, torgförsäljning – Kahvitarjoilu, ajankohtaista tietoa, torikauppa

kl(o) 17

Bättävlingar-Venekilpailut / Västanfjärds båtklubb

kl(o) 19

Trubadur Frida Andersson, Café-Bar Eugenia

kl(o) 21.30

Elden tänds – Tuli sytytetään

kl(o) 2

*Skärgårdens
Fysioterapi & Wellness*

Team Rehab Center

fysioterapi ♦ lymfaterapi ♦ akupunktur
♦ olika massage-metoder så som:
hot stone-, aroma- och indisk huvud-
massage ♦ läkartjänster ♦ fotvård
kosmetologbehandlingar

välkommen!

Kimito V:fjärd D:bruk
Arkadiav. 5 Nimas corner Kolabacksv. 4
02-423685 02-423685 02-4661868

BJÄRKAS GOLF
GOLF RESORT & COUNTRY CLUB

LINDSTEDTS BYGGSERVICE

Grävningsarbeten
Gårdsplaner och stenläggning
Dräneringar
Kaivuutyöt
Pihat ja kivetykset
Salajoitus

Andreas Lindstedt 0400-470983
Östanåvägen 411, 25840 Nivelax
www.lindstedtsbyggservice.com

SJÖBLOM BYGGPROJEKTERING AB

*Byggservice från
början till slut*

Tel. 0400 823 545
25840 Nivelax e-post: sjobлом@sbp.fi

FMA JOHAN LUNDELL

Utför små och stora reparationer
inom- och utomhus samt fastighetsservice
Pieniä ja suuri korjaustoitä,
sisä- ja ulkotiloissa, kiinteistöhuoltoa

040 535 2692
fmajohanlundell@gmail.com
Grönviksvägen/Grönvikintie 25, 25830 VÄSTANFJÄRD

**Välkommen till
Blomsterträdgården
i Nivelax!**

Nivelax!
Binderier; bröllop, fester...
Sommarblommor, krukor & amalar
Grönsaksplantor och kryddor

Öppet året om: Vard/ark. 9–17, lö/la 9–15

E.M & A Järvinen
Björkbodavägen 253
tel 02-427 063 eller 050-523 3763

Luddes 050-5621 260
Taxi 25830 Västanfjärd
02-427571

INGE-MAY KOSKELIN
Västanfjärdsvägen 655
25830 Västanfjärd
050 544 3958

ServiceFarm F:ma Jörgen Moring

Maskinreparationer & Metallarbeten
Småmaskinsverkstad & Reservdelar
Fastighetsskötsel & Avbytartjänster

Vatthagavägen 50
0400-584325

NIMAS
Corner

Dam- & Herrfrisering
Parturi-Kampaamo

Nina & Mariann
02-427 627

www.nimascorner.com

DAM - HERRFRISERING
ALEXANDRA'S
Marina Johansson
 02-427 007
Västanfjärdsvägen 601 - 25840 NIVELAX

SOLHEM
Torpet "där själen kan få ro"
För vila o rekreation
för båtfärder (även runt Kimitoön)
för fester och semesterför möten och skolning
www.pjdialog.net
pj@pjdialog.net
0500-526 002

Snickeri & Glastjänst

Puusepänliike & Lasipalvelu

Allt inom glasbranschen:
värmeglas, terrassglas mm.
Kaikki lasitusalaan kuuluvat työt:
lämpölasit, terassilasit ym.

Tomas Östermalm
0400-744 953
25830 Västanfjärd

Elinstallationer mot offert eller enligt timdebitering.
Fullständiga elplaneringar. / Sähköasennuksia urakalla
tai tuntiveloitussella. Täydelliset sähkösuunnittelutyöt.
• Maskin- och verktygsförsäljning • VVS-försäljning • Hyrmaskiner
• Kone- ja työkalumyynti • LVI-mynti • Vuokrakoneita

 STRANDELL
www.strandell.fi

NYBYGGARVÄGEN 2 25840 NIVELAX TEL 02-427 080 FAX 02-427 004

byggnadsplanering
CYGNEL
rakennussuunnittelu

3D-planering/3D-suunnittelu
Konsultering/Konsultointia
Lovärenden/Lupa-asiat

0440 702 559 peik.cygnel@ebaana.net

Grävarbeten
Traktorarbeten
Energiröjning
Stubbrytning

Maskinentreprenör Ben Lindström Oy Ab
+358405291258, ben@kitnet.fi

VÄSTANFJÄRDS BIBLIOTEK VÄSTANFJÄRDIN KIRJASTO

Öppet året runt:
Avoinna ympäri vuoden:

Må/ma, fre/pe

kl(o) 14-19

Ti, ons/ke

kl(o) 10-16

www.kimitoon.fi/bibliotek

Välkomna att låna böcker,
e-böcker, ljudböcker, filmer
och musik, läsa tidningar, se på
utställningar och surfa på nätet
i vårt trivsamma bibliotek.

Tervetuloa viihtyisään
kirjastoomme lainaa-
maan, lukemaan, ja
surffailemaan netissä.

tel. 02-4260280

bibliotek.vastanfjard@kimitoon.fi

KOMMUNAL SERVICE I VÄSTANFJÄRD

Kommunkansliet i Dalsbruk är stängt 25.6-20.7. Kommunkansliet i Kimito är stängt 2.7-8.8.

I Västanfjärds bibliotek arbetar kommunens servicerådgivare måndag & fredag kl 14-19, tisdag & onsdag kl 10-16 sommaren lång, utom på torsdagar då biblioteket är stängt. T 02-4260280. Här får man kommunala blanketter, råd och vägledning i olika frågor.

HÄLSOVÅRD

Hälsovårdscentralerna på Kimitoön, belägna i Dalsbruk (t. 02-4260 500) och Kimito (t. 02-4260 400) betjänar ortsbefolkningen vardagar kl 8-16. Juren sköts i Kimito måndagar, onsdagar och fredagar, i Dalsbruk tisdagar och torsdagar.

I Västanfjärd har läkarmottagningen varannan tisdag (tidsbeställning via Kimito) flyttats till Silverbacken. Ledande läkare Ilkka Pyrrö förklarar att detta beror på minskat utrymmesbehov och på att det inte är önskvärt att någon arbetar ensam på en mottagning.

HVC i Dalsbruk är stängd 11.6-15.7, HVC i Kimito 16.7-19.8. Då vänder man sig till den station som är öppen. I Västanfjärd sköts under den här tiden enbart Silverbackens klienter.

Vardagar efter kl. 16, veckoslut och helger når jourande läkare i Salo hälsocentral (Sairaalantie 9, 24130 Salo) per telefon 02-7723 611 måndag-fredag kl. 16-22, lördag-söndag kl. 8-22. Nattetid kl. 22-8 kan man kontakta Salo sjukhus via hälsocentralens växel.

Resekostnader som grundar sig på undersökning och behandling av sjukdomar blir ersatta av FPA till den del som överstiger 9,25 € (enkel resa).

OBS: SOMMARGÄSTER VÄRDAS ENDAST I AKUTA FALL.

TANDVÅRD

Tandläkarmottagningen i Dalsbruk (t 4260526) är stängd 25.6-13.7 och i Kimito (t.02-42426) 16.7-10.8. Endast en kommunal tandläkare finns till hands under den här tiden. Tandläkarjour under veckoslut (lö-sö) och söckenhelger: Tandkliniken i Åbo, Lemminkäinengatan 2. Tidsbeställning kl 9-10.30, t. 02-3131564.

SOCIALVÅRD

Enligt behov kommer socialarbetare till Lammala för att träffa klienter. Man träffar dem då på Silverbacken. All service sköts enligt tidsbeställning, t.02-42600 (växel). **Under tiden 2-20.7 t.044 335 0843.**

VETERINÄR

Telefontid för rådgivning och tidsbeställning vardagar kl 8-9, t. 0500 110660.

Veterinärjour för hela Egentliga Finland kl 16-08 samt veckoslut och helger: Produktionsdjur t. 0600 041451, smådjur (Tuhatjalka, Åbo) t. 0600 12444.

HITTEDJUR

Axxell Brusaby sköter om Kimitoöns hittedjur. T.044 7397118 (vardagar kl 8-16).

ANNAN VIKTIG SERVICE

Allmänt alarmnummer	112
Polisen i Kimito	071 874 6750
Tillståndsärenden	071 8746755
Sjöräddning	02041000

KUNNALLISET PALVELUT VÄSTANFJÄRDISSÄ

Kunnanvirasto Taalintehtaalla on suljettu 25.6.-20.7. Kunnanvirasto Taalintehtaalla on suljettu 2.7.-8.8.

Kunnan palveluneuvuja työskentelee **Västanfjärdin kirjastossa** maanantaisin ja perjantaisin klo 14-19, tiistaisin ja keskiviikkoisin klo 10-16 koko kesän, paita torstaisin, jolloin kirjasto on suljettu. p.02-4260280. Palveluneuvojalta saa kunnan lomakkeita, ohjeita ja neuvoja monissaasioissa.

TERVEYDENHOITO

Kemiönsaaren terveyskeskuksset Taalintehtaalla (p.02-4260 500) ja Kemiössä (p.02-4260 400) palvelevat paikallisia asukkaita, ja kiirellisissä tapauksissa myös kesäasukkaita, arkisin klo 8-16.

Västanfjärdissä lääkärin vastaanotto joka toinen tiistai (ajanvaraus Kemiön terveyskeskuksen kautta) on muuttanut Silverbackeniin.

Johava ylilääkäri Ilkka Pyrrö kertoo muuton johtuvan vähentyneestä tilantarpeesta ja siitä, ettei kenenkään ole toivotavaa työskennellä vastaanotolla yksin.

Taalintehtaan terveyskeskus on suljettu 11.6.-15.7. ja Kemiön terveyskeskus 16.7.-19.8. Näinä aikoina käytetään avoinna olevan terveyskeskuksen palveluja.

Västanfjärdissä hoidetaan tuona aikana vain Silverbackenin asiakkaita.

Arkisin klo 16:n jälkeen, viikonloppuisin ja pyhäpäivisin tavoittaa päivystävän lääkärin Salon terveyskeskuksesta (Sairaalantie 9, 24130 Salo) puhelimitse 02-7723 611, maanantai-perjantai 16-22, lauantai-sunnuntai klo 8-22. Yöaikaan, klo 22-8, Salon terveyskeskukseen saa yhteyden terveyskeskuksen vaiheen kautta.

KELA korvaa sairaudesta johtuvien tutkimusten ja toimenpiteiden matkakulut yli 9,25 € (yhteen suuntaan) maksavalta osalta.

HUOM! KESÄASUKKAITA HOIDETAAN VAIN KIIRELLISISSÄ TAPAUSSISSÄ.

HAMMASHUOLTO

Hammaslääkärin vastaanotto Taalintehtaalla (p. 4260526) on suljettu 25.6.-13.7. ja Kemiössä (p.02-42426) 16.7.-10.8. Tänä aikana vain kunnallinen hammaslääkäri on saatavilla. Hammaslääkipäivystys viikonloppuisin (la-su) ja pyhäpäivisin: Hammasklinikka Turussa, Lemminkäisenkatu 2. Ajanvaraus klo 9-10.30, p. 02-3131564.

SOSIAALIHUOLTO

Sosiaalityöntekijä tulee tarvittaessa Lammalaan tapaamaan asiakkaitaan. Hänen on tavattavissa Silverbackeissa, vain ajanvaraiksella, p.02-42600 (vaihde). **Ajalla 2.-20.7. aikana p.044-335 0843**

ELÄINLÄÄKÄRI

Puhelinaikeita neuvoontaan ja ajanvaraukseen arkisin klo 8-9, p. 0500 110660.

Eläinlääkipäivystys koko Varsinais-Suomessa klo 16-08 sekä viikonloppuisin ja pyhäisin: Tuotantoeläimet p. 0600 041 451, pieneläimet (Tuhatjalka, Turku) p. 0600 12444.

LÖYTÖELÄIMET

Kemiönsaaren löytöeläimet hoidetaan Axxel Brusabyssä. P.044 7397118 (arkisin klo 8-16)

MUUT TÄRKEÄT PALVELUNUMEROT

Yleinen hätänumero	112
Kemiön poliisi	071 874 6750
Lupa-asiat	071 8746755
Meripelastus	02041000

Apoteksservice Västanfjärd Apteekipalvelut

Västanfjärds sidoapotek, filial till Kimito Apotek, har fungerat i Västanfjärd sedan 24 mars 1980. Länge fungerade verksamheten i en f.d. bostad i kommunkansliets bottenvåning. Sedan årsskiftet 2006/07 är apoteket inhyst i den fina lilla stugan mellan Knallis och biblioteket som tidigare ägdes av Andelsbanken Raseborg.

– Att betjäna västanfjärdsborna har kännts som en hederssak, förklarar apotekare Janina Kaita.

– Lönsamt har det inte alltid varit men lokalbefolkningen är lojal och lokala vårdinrättningar fortsätter att sköta sina klienters medicinbeställningar via filialapoteket. Så rullar det vidare.

Farmaceut Birgitta Björkman har jobbat på apoteket i Västanfjärd sedan

1 september 1987. Hon är lycklig över sin arbetsplats som ligger på gångavstånd från hemmet och hon tycker det är fint att få finnas till hands för alla dem som inte så lätt tar sig till Dalsbruk eller Kimito.

– Det vi inte kan stå till tjänst med är sprit, narkotikamärkta droger eller egenhändigt tillverkade pulver. Istället kan vi se till att medicinbeställningar blir verkställda redan samma dag, ofta ända hem till kunden. Ett annat alternativ är att plocka upp medicinen i Knallis de dagar apoteket är stängt. Det är den stora fördelen med lantlivet och det ömsesidiga förtroendet, konstaterar hon.

Anslutningen till e-receptssystemet innebar en stor investering för det lilla apoteket men erbjuder samtidigt stora lätnader för såväl läkare som

apotekare (och disträä kunder...) Man behöver inte längre skrivna recept. All medicin som skrivs ut åt en person finns framöver nogsnart dokumenterad i en nätbank. På så vis förebygger man också receptmissbruk, som då en kund via olika läkare och olika apotek under kort tid kunnat lösa ut stora mängder receptbelagd medicin.

– Då Kimitoöns HVC tagit samma system i bruk ser vi antagligen mer av fördelarna, konstaterar Birgitta Björkman.

Tills dess hoppas både hon och byrådets utsända att lokalbefolkningen ska hjälpa till att hålla liv i den service som ännu erbjuds i Västanfjärd.

Västanfjärds sidoapotek håller öppet tisdagar, torsdagar och fredagar kl 9-17. Jul och midsommar stänger. Telefon 02-4277118.

Västanfjärdin sivuapteekki, Kemiön Aptekin sivutoimipaikka, on toiminut Västanfjärdissä 24.3.1980 lähtien. Aptekki sijaitsi pitkään entisen kunnanviraston pohjakerroksen asunnossa. Vuodenvaihteen 2006/07 jälkeen on apteekilla ollut vuokrattuna hieno pieni mökki Knalliken ja kirjaston välissä, aikaisemmin sen omisti Andelsbanken Raseborg.

– Västanfjärdiläisten palveleminen on tuntunut kunnia-asialta, selittää apteekkari Janina Kaita.

– Kannattavaa se ei aina ole ollut, mutta paikalliset asukkaat ovat uskollisia ja paikalliset hoitolaitokset tekevät edelleen asiakkaidensa lääketilauskset sivuapteekin kautta. Nämä toistaiseksi.

Farmaseutti **Birgitta Björkman** on

työskennellyt Västanfjärdin apteekissa 1.9.1987 alkaen. Hän on onnellinen kävelymatkana päässä kotoa olevasta työpaikastaan ja hänen mielestään on hienoa saada olla kaikkien niiden käytettävissä, joiden on hankala päästä Taalintehtaan.

– Pirtun, huumaavaksi aineiksi merkityjen tai itsevalmistettujen jauheiden toimittamisessa emme voi palvelua. Sen sijaan voimme varmistaa, että lääketilauskset toimitetaan samana päivänä, usein suoraan asiakkaalle. Toinen vaihtoehto on hakea lääkkeet Knalliksesta niinä päivinä, kun apteekki on suljettu. Tässä näkyy maaseudulla elämisen etu ja molempinpuolinen luottamus, hän toteaa.

Sähköiseen lääkemäärysjärjestelmään liittyminen on iso sijoitus pienelle apteekille, mutta helpottaa paljon niin lääkäreiden kuin aptekkareiden (ja hajamielisten asiakkaiden...) yhteistyötä. Enää ei tarvitse kirjoittettuja lääkemääryskejä. Kaikki asiakkaan lääke- määryskejä on huolellisesti tallennettu nettipankkiin. Nämä ehkäistävät myös lääkemääryskesten väärinkäyttö, kuten se, että asiakas voi lyhentää ajan sisällä saada useiltä eri lääkäreiltä ja useista eri apteekkeista isoja määriä reseptilääkkeitä.

– Sitten kun Kemiönsaaren terveyskeskus on ottanut käyttöönsä saman järjestelmän, saamme todennäköisesti tietää enemmän järjestelmän eduista, toteaa Birgitta Björkman.

Siihen asti sekä hän että kyläyhdistykseen väki toivoivat, että paikalliset asukkaat auttavat pitämään hengissä Västanfjärdissä vielä tarjolla olevat palvelut.

Västanfjärdin sivuapteekki on auki tiistaisin, torstaisin ja perjantaisin klo 9-17. Jouluna ja juhannuksena suljettu. Puhelin 02-4277118.

DEN MÅNGSIDIGA MODERNA LANTHANDELN

•LIVSMEDEL
•KÖTTDISK
•HUSGERÅD

•BRÄNSLE, GAS
•BYGGMATERIAL
•MÅLING

•OMBUDSPOST
•VEIKKAUS
•GRATIS INTERNET

K EXTRÅ

KNALLIS

Lammalavägen 72 | asa.storberg@k-extra.com | 427 560